

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

3366 *Llei 2/2010, d'1 de març, per la qual es transposen determinades directives en l'àmbit de la imposició indirecta i es modifica la Llei de l'impost sobre la renda de no residents per adaptar-la a la normativa comunitària.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

I

En l'àmbit de l'impost sobre el valor afegit, aquesta Llei té com a finalitat la incorporació al dret intern del contingut essencial d'un conjunt de directives del Consell de la Unió Europea en la part que afecten la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit.

En particular, les directives esmentades són les següents:

Directiva 2008/8/CE, de 12 de febrer de 2008, per la qual es modifica la Directiva 2006/112/CE pel que fa al lloc de la prestació de serveis.

Directiva 2008/9/CE, de 12 de febrer de 2008, per la qual s'estableixen disposicions d'aplicació relatives a la devolució de l'impost sobre el valor afegit, prevista a la Directiva 2006/112/CE, a subjectes passius no establerts a l'Estat membre de devolució, però establerts en un altre Estat membre.

Directiva 2008/117/CE, de 16 de desembre de 2008, per la qual es modifica la Directiva 2006/112/CE, relativa al sistema comú de l'impost sobre el valor afegit, a fi de combatre el frau fiscal vinculat a les operacions intracomunitàries.

A la vegada, preveu la transposició de la resta del seu contingut per mitjà d'una modificació reglamentària ulterior en relació amb la devolució de l'impost als empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació d'aquest. Tot això, juntament amb els ajustos necessaris que la Directiva 2008/117/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, introdueix en el contingut dels estats recapitulatius o model 349 i que així mateix s'ha d'incorporar al Reglament de l'impost, completa, des de l'1 de gener de 2010, una actualització significativa de la normativa de l'impost.

D'aquesta manera i en primer lloc, s'incorporen al dret intern la totalitat de les previsions de la Directiva 2008/8/CE del Consell de 12 de febrer de 2008, per la qual es modifica la Directiva 2006/112/CE pel que fa al lloc de la prestació de serveis, amb la sola excepció de la part del seu contingut que s'ha d'incorporar a la legislació nacional amb efectes d'1 de gener de 2015. Al marge del contingut esmentat, la Directiva 2008/8/CE s'ha de transposar amb efectes d'1 de gener de 2010, si bé amb efectes des de l'1 de gener de 2011 i l'1 gener de 2013 obliga a la introducció de modificacions addicionals que igualment ja es preveuen en aquesta Llei per via de les seves disposicions transitòries primera, segona i tercera.

La situació de partida sobre això i, per tant, la regulació existent fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, s'ha fonamentat en un model de tributació de les prestacions de serveis en origen, de tal manera que un servei s'havia d'entendre localitzat en el territori d'aplicació de l'impost, i per tant hi quedava subjecte, en la mesura que la seu del prestador o l'establiment permanent des del qual es prestés es trobés en aquest territori. Aquesta era

la regla general, si bé la seva aplicació pràctica havia quedat reduïda a supòsits residuals bàsicament referits a serveis d'arrendament de mitjans de transport, hotels, restaurants i aquells altres formats per una multiplicitat de serveis que no permetia el seu enquadrament en cap de les regles especials.

Precisament pel caràcter residual de la regla general, aquestes regles especials, previstes per a una gran diversitat de serveis, s'havien convertit en les aplicables prioritàriament, molt més si es té en compte que la regla general no preveia en cap cas els supòsits per als quals les regles especials concloïen la no-subjecció.

De totes les regles especials, les aplicables als serveis normalment denominats de professionals, els de telecomunicacions i els prestats per via electrònica, responien a un esquema de gravamen en destinació, molt més d'acord amb la coincidència necessària del gravamen amb la jurisdicció en què té lloc el consum. Per això, aquestes regles són les que, amb algun matís, passen a ser les aplicables amb caràcter general des de l'1 de gener de 2010.

D'aquesta manera, s'efectua una modificació profunda dels articles 69, 70 i 72 a 74 de la Llei de l'impost sobre el valor afegit, amb els objectius prioritaris de simplificació, reducció de càrregues administratives, per evitar en la mesura del possible el gravamen en jurisdiccions en què l'empresari destinatari no està establert, i més coincidència entre lloc de gravamen i lloc de consum.

En el nou sistema, l'article 69, a l'apartat u, disposa les regles generals de localització, i distingeix les operacions purament empresarials, en què prestador i destinatari tenen aquesta condició, d'aquelles altres el destinatari de les quals és un particular. En el primer grup, el gravamen es localitza en la jurisdicció de destinació, mentre que en el segon ho fa en la d'origen.

El gravamen en destinació en operacions concloues entre empresaris permet la desaparició de la regla de deslocalització a través de la comunicació del número d'identificació fiscal assignat a efectes de l'impost sobre el valor afegit al prestador en tots els casos en què estava prevista: serveis de mediació, serveis relatius a béns mobles i transports intracomunitaris de béns.

Aquestes regles generals es completen a l'apartat dos de l'article 69 amb l'exclusió lògica dels serveis que tenen com a destinataris particulars que viuen en països o territoris tercers. D'aquesta manera, es declara la no-subjecció d'aquests amb la sola excepció dels serveis de professionals prestats a particulars residents a les Illes Canàries, Ceuta o Melilla, com ha ocorregut fins ara.

Quant a les regles especials, s'han intentat mantenir en la mesura del possible les concordances numèriques amb els preceptes actuals, si bé la seva aplicació queda molt més limitada i, en tot cas, les regles generals passen a tenir sempre caràcter subsidiari per a tots els supòsits que no estan expressament regulats en les especials, bé per la naturalesa del servei, bé perquè la condició del destinatari sigui una altra de l'expressament regulada a la regla especial de què es tracti. D'altra banda, i a fi d'evitar una complexitat més gran, la modificació és continuïsta amb el model de definició de regles que conté la redacció legal anterior, i la Llei s'ocupa de fer referència exclusiva als serveis que s'entenen prestats en el territori d'aplicació de l'impost.

Així, el nou article 70.u manté, al número 1r, com fins ara, la regla de radicació respecte dels serveis relatius a béns immobles.

Al número 2n, s'hi especifiquen els serveis de transport, si bé en supòsits molt concrets fora dels quals, o bé hi són aplicables les regles generals, o bé és procedent la regla que disposa el nou article 72. En tot cas, segueixen la regla general de tributació en destinació els transports intracomunitaris de béns realitzats entre empresaris.

El contingut del número 3r coincideix substancialment amb el vigent en l'actualitat; no obstant això, la seva redacció es veurà profundament alterada des de l'1 de gener de 2011 com a conseqüència de les disposicions transitòries primera i segona d'aquesta Llei. En efecte, a partir d'aquesta data aquest ordinal passarà a regular, exclusivament, el servei d'accés a manifestacions culturals, artístiques o esportives en operacions realitzades entre empresaris. Alhora, qualsevol servei cultural, artístic o esportiu, inclòs l'accés a aquests,

el destinatari dels quals sigui un particular es passarà a regular en una nova lletra c) de l'article 70.u.7è.

Per la seva banda, els números 4t i 8è continuen referint-se als serveis prestats per via electrònica i als de telecomunicacions, respectivament, si bé de manera ja exclusiva als casos en què no hi hauria subjecció per aplicació de les regles generals. En el cas concret dels prestats per via electrònica, es tracta de supòsits als quals és aplicable el règim especial que preveuen els articles 163 bis a 163 quater de la Llei de l'impost sobre el valor afegit.

Al número 5è, els serveis de professionals, localitzables ja a través de les noves regles generals de l'article 69.u, deixen pas als serveis de restauració i càtering, i en el 6è, els serveis de mediació que s'hi especifiquen són, exclusivament, els conclosos amb particulars, la regla de localització dels quals és la que abans s'aplicava amb caràcter general a tots els serveis de mediació, és a dir, la que atén on es localitza l'operació subjacent. La resta de serveis de mediació, sempre en nom i per compte d'altri, es localitzen de conformitat amb les regles generals.

Al número 7è apareixen, com fins ara, els serveis relatius a béns mobles, la regla de subjecció dels quals continua atenent el lloc de prestació material. S'afegeixen a aquest ordinal els serveis accessoris als transports i, des de l'1 de gener de 2011, els ja esmentats de caràcter cultural, esportiu o artístic. En tot cas, aquest número regula exclusivament serveis el destinatari dels quals és un particular.

Finalment, el nou ordinal 9è estableix la regla aplicable als serveis d'arrendament a curt termini de mitjans de transport, basada en el lloc en què s'efectuï la seva posada en possessió. Els arrendaments a llarg termini, sigui quin sigui el seu destinatari, passen a ser gravats de conformitat amb les regles generals, molt més d'acord en aquest cas amb el lloc de consum.

No obstant això, aquesta última regla de localització es modificarà des de l'1 de gener de 2013 a través de la disposició transitòria tercera d'aquesta Llei, i des d'aquesta data l'ordinal 9è establirà una segona regla especial per a la localització dels serveis d'arrendament a llarg termini el destinatari dels quals sigui un particular que tinguin per objecte una embarcació d'esbarjo, per als quals es deixen d'aplicar les regles generals, que se substitueixen per una referència al lloc de posada en possessió.

La resta dels preceptes que fins ara regulaven regles especials, és a dir, els articles 72 a 74 de la Llei de l'impost sobre el valor afegit, queden en una part derogats i, en l'altra, substancialment simplificats. Així, aquesta Llei deroga els articles 73 i 74 el contingut dels quals es passa a incloure bé en les regles generals de l'article 69.u, bé en l'especial de la lletra a) de l'article 70.u.7è. Quant a l'article 72, el seu contingut queda limitat als transports intracomunitaris de béns el destinatari dels quals és un particular, i desapareix la menció existent fins ara als transports domèstics connectats amb els intracomunitaris, per als quals la regla general de gravamen en destinació en operacions entre empresaris soluciona el problema per al qual estava dissenyada l'extinta regla especial estava dissenyada.

II

Les regles de localització dels serveis, d'acord amb els articles 69, 70 i 72 que s'acaben d'enunciar, es fonamenten en un criteri estrictament jurídic que ha d'atendre el seguiment de la ruta contractual, sense més excepció que la referència a l'ús o consum efectius prevista per als serveis de telecomunicacions que regula l'article 70.u.8è

No obstant això, aquest criteri jurídic de gravamen es complementa amb l'econòmic basat en l'ús o consum efectiu que recull l'article 70.dos, en correspondència amb el nou article 59 bis introduït a la Directiva 2006/112/CE per la Directiva 2008/8/CE. No obstant l'ampliació substancial del marge de maniobra que el dret comunitari permet al legislador nacional en aquest àmbit, el precepte esmentat manté el seu contingut actual en el dret intern sense més canvis que l'addició dels serveis d'arrendament de mitjans de transport, i d'aquesta manera la Llei recull l'opinió majoritària sobre això d'altres estats membres i de la Comissió de les Comunitats Europees.

III

S'ha considerat igualment necessari realitzar un ajust lleu a l'article 75.u.2n de la Llei de l'impost sobre el valor afegit, relatiu a la meritació de les prestacions de serveis, motivat per la modificació que l'article 1.1 de la Directiva 2008/117/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, fa a l'article 64.2 de la Directiva 2006/112/CE, atès que el seu contingut no apareixia cobert en tots els casos amb l'existent article 75.u.7è.

IV

D'altra banda, les noves regles de localització assenyalades es completen en el dret comunitari, Directiva 2008/8/CE, amb la generalització del mecanisme d'inversió del subjecte passiu, generalització que ja s'aplicava a Espanya però en virtut d'un règim opcional que no havia estat implantat per tots els estats membres. Per això, la Llei de l'impost sobre el valor afegit no ha necessitat cap ajust en aquest cas.

Altres modificacions que introdueix la Directiva 2008/8/CE i que completen la generalització esmentada sí que han determinat algun canvi en la Llei de l'impost.

És el cas del nou apartat quatre de l'article 5, precepte que troba el seu ancoratge a l'article 43 de la Directiva 2006/112/CE, modificat per l'article 2.1 de la Directiva 2008/8/CE.

Sobre això, s'ha de recordar que la legislació nacional distingeix entre empresaris o professionals i subjectes passius, mentre que la Directiva parla de subjectes passius i deutors de l'impost, respectivament, per la qual cosa en la incorporació del dit precepte comunitari s'ha considerat convenient modificar l'article 5 en lloc de l'article 84 de la Llei.

Adicionalment, la modificació que la Directiva 2008/8/CE realitza a l'article 192 bis de la Directiva 2006/112/CE obliga a revisar l'article 84.dos de la Llei de l'impost sobre el valor afegit, i suprimir la denominada *vis atractiva* dels establiments permanents. El nou article 84.dos substitueix aquesta regla per una de nova més flexible, basada en la intervenció de l'establiment permanent en l'operació per a la qual es vol determinar qui n'és el subjecte passiu.

V

Amb l'objectiu essencial de reduir les càrregues administratives, el segon bloc de modificacions en la Llei de l'impost sobre el valor afegit, referit a la devolució de l'impost a empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost i deduït de la Directiva 2008/9/CE del Consell, de 12 de febrer de 2008, es realitza a través de la creació d'un nou article 117 bis i de la partició de l'anterior article 119, el contingut del qual, en la part que es refereix als empresaris o professionals establerts en territoris o països tercers, es passa a regular al nou article 119 bis. Amb això es pretén una millor sistemàtica que permeti una referència més clara a un sistema que necessàriament s'ha d'utilitzar de manera molt més intensiva que fins ara.

El nou sistema de devolució, que afecta exclusivament empresaris o professionals establerts a la Comunitat, es basa en un sistema de finestreta única, en el qual els sol·licitants han de presentar les sol·licituds de devolució de l'impost suportat en un Estat membre diferent d'aquell en què estiguin establerts per via electrònica; per a això, han d'utilitzar els formularis allotjats a la pàgina web corresponent al seu Estat d'establiment. Aquesta sol·licitud l'ha de remetre l'Estat d'establiment a l'Estat de devolució, és a dir, aquell en què s'hagi suportat l'impost.

Així, a través del nou article 117 bis es dona entrada en aquest sistema als supòsits en què Espanya sigui l'Estat d'establiment, a fi de preveure el procediment de tramitació inicial de les sol·licituds que els empresaris o professionals establerts en el territori d'aplicació de l'impost dirigeixin a l'Estat de devolució per mitjà de la pàgina web de l'Agència Estatal d'Administració Tributària. Aquest procediment s'ha de desplegar reglamentàriament.

Quant a l'article 119, el seu contingut passa a estar referit exclusivament als supòsits de devolució de quotes suportades per empresaris o professionals establerts a la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla, i recull les previsions necessàries perquè sigui així mateix

el Reglament de l'impost el que desplegui detalladament els terminis i el procediment de devolució de conformitat amb les disposicions de la Directiva 2008/9/CE. Alhora, s'ha procedit a simplificar-ne el contingut, substituint les diverses referències particulars existents fins ara relatives al compliment de requisits de deduïbilitat o a les relatives a quotes indègudament suportades, per una de general que prevegi el compliment necessari de tots els requisits i les limitacions que conté el capítol I del títol VIII de la Llei de l'impost sobre el valor afegit.

En tot cas i com ja ocorria en l'actualitat, les sol·licituds de devolució a través d'aquest sistema exigeixen, d'acord amb el dret comunitari i amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees, el compliment de tots els requisits establerts per a l'exercici del dret a la deducció per part de l'Estat de devolució, juntament amb el requisit d'activitat corresponent a l'Estat d'establiment, el qual, per al cas espanyol, s'estableix a l'article 94.u de la Llei de l'impost sobre el valor afegit.

VI

Les modificacions de la Llei de l'impost sobre el valor afegit es completen, en fi, amb l'ajust necessari de les referències creuades incloses als seus articles 26, 66, 163 bis, 163 ter i 163 quater, el contingut dels quals queda, això de banda, inalterat.

VII

L'impost general indirecte canari no és un tribut harmonitzat en l'àmbit de la Unió Europea, per la qual cosa a la seva normativa no són aplicables d'aplicació ni les directives comunitàries reguladores dels impostos sobre el volum de negocis ni les sentències del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees dictades en aplicació d'aquestes directives.

Tanmateix, es considera adequat mantenir una coherència i coordinació entre les regles essencials de l'impost general indirecte canari i les de l'impost sobre el valor afegit, molt més si es tracta d'aspectes que tenen a veure amb la subjecció, a fi de no generar possibles situacions de no-imposició o de doble imposició en les transaccions concloues entre els territoris d'aplicació dels dos tributs o les que es puguin dur a terme entre les Illes Canàries i la resta de la Comunitat.

En aquestes circumstàncies, aquesta Llei adapta la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries als canvis que la Llei de l'impost sobre el valor afegit experimenta en relació amb les regles que estableixen la localització de les prestacions de serveis.

VIII

Igualment, aquesta Llei procedeix a la transposició de la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE.

En efecte, la posada en marxa del procediment de control informatitzat dels moviments de productes objecte d'impostos especials ha exigint l'aprovació de la Directiva 2008/118/CE i la derogació de la Directiva 92/12/CEE del Consell, de 25 de febrer de 1992, relativa al règim general, tinença, circulació i controls dels productes objecte d'impostos especials. El nou sistema de control establert en el nou marc legal comunitari generalitza el procediment de control informatitzat dels seus moviments i converteix en residual el procediment de control mitjançant documents en suport paper dels moviments d'aquests productes, en els casos en què els sistemes informàtics no es trobin disponibles. Alhora, s'ha dut a terme una revisió completa de la Directiva, incorporant-hi modificacions que l'experiència adquirida en la seva aplicació ha aconsellat introduir. Per això, la Directiva 2008/118/CE deroga i substitueix la Directiva 92/12/CEE.

La Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, que conté la transposició a l'ordenament espanyol de la Directiva 92/12/CEE, s'ha de modificar en conseqüència, i aquesta modificació s'ha de referir fonamentalment a les disposicions relatives a la

circulació de productes. D'altra banda, aquest nou sistema de control ha estat incorporat a la Llei 38/1992, i s'ha prestat especial atenció a la prevenció de qualsevol possible frau, evasió o abús.

De manera complementària, la Directiva 2008/118/CE estableix algunes novetats importants que és necessari transposar, com el nou supòsit de no-subjecció relatiu a la destrucció total o pèrdua irremeiable dels productes objecte dels impostos especials, sempre que es trobin en règim suspensiu, com a conseqüència de l'autorització de les autoritats competents de l'Estat membre en què s'hagi produït la destrucció o pèrdua. Igualment, es procedeix a regular de nou les irregularitats en la circulació d'aquests productes i es regula el règim aplicable als lliuraments de productes en botigues lliures d'impostos.

L'article 48 de la Directiva 2008/118/CE atorga als estats membres un termini que finalitza el dia 1 de gener de 2010 per adoptar i publicar les disposicions legals, reglamentàries i administratives necessàries per donar compliment al que estableix aquesta Directiva amb efecte d'1 d'abril de 2010.

IX

Amb relació a l'impost sobre la renda de no residents, s'introdueixen modificacions en el text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març, referides als articles 14, 24 i 31 d'aquest, que tenen per objecte afavorir les llibertats de circulació de treballadors, de prestació de serveis i de moviment de capitals, d'acord amb el dret comunitari.

Aquestes modificacions declaren exempts els dividendes i les participacions en beneficis obtinguts sense la mediació d'un establiment permanent per fons de pensions equivalents als que regula el text refós de la Llei de plans i fons de pensions aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre, que siguin residents en un altre Estat membre de la Unió Europea o per establiments permanents de les institucions esmentades situats en un altre Estat membre de la Unió Europea.

D'altra banda, s'estableixen regles especials per a la determinació de la base imposable corresponent a rendes que obtinguin sense la mediació d'un establiment permanent contribuents residents en un altre Estat membre de la Unió Europea.

X

Finalment, es modifiquen determinats articles del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març; de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, i de la Llei 8/1991, de 25 de març, per la qual s'aprova l'arbitri sobre la producció i la importació a les ciutats de Ceuta i Melilla.

Article primer. *Modificació de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit.*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit:

U. S'afegeix una lletra c) a l'apartat dos de l'article 4, amb la redacció següent:

«c) Els serveis duts a terme pels registradors de la propietat en la seva condició de liquidadors titulars d'una oficina liquidadora de districte hipotecari.»

Dos. S'afegeix un nou apartat quatre a l'article 5, amb la redacció següent:

«Quatre. Als únics efectes del que disposen els articles 69, 70 i 72 d'aquesta Llei, es reputen empresaris o professionals, que actuen com a tals respecte de tots els serveis que els siguin prestats:

1r Els que duguin a terme activitats empresarials o professionals simultàniament amb altres que no estiguin subjectes a l'impost d'acord amb el que disposa l'apartat u de l'article 4 d'aquesta Llei.

2n Les persones jurídiques que no actuïn com a empresaris o professionals, sempre que tinguin assignat un número d'identificació a efectes de l'impost sobre el valor afegit subministrat per l'Administració espanyola.»

Tres. Es modifica l'apartat quatre de l'article 26, que queda redactat de la manera següent:

«Quatre. Les adquisicions intracomunitàries de béns respecte de les quals s'atribueixi a l'adquirent, en virtut del que disposen els articles 119 o 119 bis d'aquesta Llei, el dret a la devolució total de l'impost que aquestes hagin meritat.»

Quatre. Es modifica l'article 34, que queda redactat de la manera següent:

«Article 34. *Importacions de béns de valor escàs.*

Estan exemptes de l'impost les importacions de béns el valor global dels quals no excedeixi els 22 euros.

S'exceptuen del que disposa el paràgraf anterior:

1r Els productes alcohòlics compresos en els codis NC 22.03 a 22.08 de l'aranzel duaner.

2n Els perfums i les aigües de colònia.

3r El tabac en branca o manufacturat.»

Cinc. Es modifica l'article 66, que queda redactat de la manera següent:

«Article 66. *Exempcions en les importacions de béns per evitar la doble imposició.*

Estan exemptes de l'impost les operacions següents:

1r Les importacions de béns el lliurament dels quals s'entengui realitzat en el territori d'aplicació de l'impost, en virtut del que estableix l'article 68, apartat dos, número 2n, d'aquesta Llei.

2n Les importacions temporals de béns amb exempció parcial dels drets d'importació, quan el seu propietari el cedeixi mitjançant la realització de les prestacions de serveis a què es refereix l'article 69, apartat dos, lletra j), d'aquesta Llei, que es trobin subjectes i no exemptes de l'impost.

3r Les importacions de gas a través del sistema de distribució de gas natural o d'electricitat, amb independència del lloc en què s'hagi de considerar efectuat el lliurament dels productes esmentats.»

Sis. Es modifica l'article 69, que queda redactat de la manera següent:

«Article 69. *Lloc de realització de les prestacions de serveis. Regles generals.*

U. Les prestacions de serveis s'entenen realitzades en el territori d'aplicació de l'impost, sense perjudici del que disposen l'apartat següent d'aquest article i els articles 70 i 72 d'aquesta Llei, en els casos següents:

1r Quan el destinatari sigui un empresari o professional que actuï com a tal i en el territori esmentat radiqui la seu de la seva activitat econòmica, o hi tingui un establiment permanent o, si no, el lloc del seu domicili o residència habitual, sempre que es tracti de serveis que tinguin com a destinataris la seu, establiment permanent, domicili o residència habitual esmentats, amb independència d'on estigui establert el prestador dels serveis i del lloc des del qual els presti.

2n Quan el destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que els serveis els presti un empresari o professional i la seu de la seva activitat econòmica o establiment permanent des del qual els presti o, si no, el lloc del seu domicili o residència habitual, es trobi en el territori d'aplicació de l'impost.

Dos. Com a excepció del que disposa el número 2n de l'apartat u d'aquest article, no s'entenen realitzats en el territori d'aplicació de l'impost els serveis que s'enumeren a continuació quan el seu destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal i estigui establert o tingui el domicili o residència habitual fora de la Comunitat, excepte en cas que el destinatari estigui establert o tingui el seu domicili o residència habitual a les Illes Canàries, Ceuta o Melilla i es tracti dels serveis a què es refereixen les lletres a) a l) següents:

a) Les cessions i concessions de drets d'autor, patents, llicències, marques de fàbrica o comercials i els altres drets de propietat intel·lectual o industrial, així com qualssevol altres drets similars.

b) La cessió o concessió de fons de comerç, d'exclusives de compra o venda o del dret a exercir una activitat professional.

c) Els de publicitat.

d) Els d'assessorament, auditoria, enginyeria, gabinet d'estudis, advocacia, consultors, experts comptables o fiscals i altres de similars, a excepció dels compresos al número 1r de l'apartat u de l'article 70 d'aquesta Llei.

e) Els de tractament de dades i el subministrament d'informacions, incloent-hi els procediments i les experiències de caràcter comercial.

f) Els de traducció, correcció o composició de textos, així com els prestats per intèrprets.

g) Els d'assegurança, reassegurança i capitalització, així com els serveis financers, esmentats respectivament a l'article 20, apartat u, números 16è i 18è, d'aquesta Llei, incloent-hi els que no n'estiguin exempts, a excepció del lloguer de caixes de seguretat.

h) Els de cessió de personal.

i) El doblatge de pel·lícules.

j) Els arrendaments de béns mobles corporals, a excepció dels que tinguin per objecte qualsevol mitjà de transport i els contenidors.

k) La provisió d'accés als sistemes de distribució de gas natural o electricitat, el transport o transmissió de gas i electricitat a través dels sistemes esmentats, així com la prestació d'altres serveis directament relacionats amb qualssevol dels serveis compresos en aquesta lletra.

l) Les obligacions de no prestar, totalment o parcialment, qualsevol dels serveis enunciats en aquest número.

m) Els serveis prestats per via electrònica.

n) Els serveis de telecomunicacions, de radiodifusió i de televisió.

Tres. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

1r Seu de l'activitat econòmica: lloc en què els empresaris o professionals centralitzin la gestió i l'exercici habitual de la seva activitat empresarial o professional.

2n Establiment permanent: qualsevol lloc fix de negocis on els empresaris o professionals duguin a terme activitats empresarials o professionals.

En particular, tenen aquesta consideració:

a) La seu de direcció, sucursals, oficines, fàbriques, tallers, instal·lacions, botigues i, en general, les agències o representacions autoritzades per contractar en nom i per compte del subjecte passiu.

b) Les mines, pedreres o abocadors d'escòries, pous de petroli o de gas o altres llocs d'extracció de productes naturals.

- c) Les obres de construcció, instal·lació o muntatge la durada de les quals excedeixi els dotze mesos.
- d) Les explotacions agràries, forestals o pecuàries.
- e) Les instal·lacions explotades amb caràcter de permanència per un empresari o professional per a l'emmagatzematge i lliurament posterior de les seves mercaderies.
- f) Els centres de compres de béns o d'adquisició de serveis.
- g) Els béns immobles explotats en arrendament o per qualsevol títol.

3r Serveis de telecomunicació: els serveis que tinguin per objecte la transmissió, emissió i recepció de senyals, textos, imatges i sons o informació de qualsevol naturalesa, per fil, ràdio, mitjans òptics o altres mitjans electromagnètics, incloent-hi la cessió o concessió d'un dret a l'ús de mitjans per aquesta transmissió, emissió o recepció i, igualment, la provisió d'accés a xarxes informàtiques.

4t Serveis prestats per via electrònica: els serveis que consisteixen en la transmissió enviada inicialment i rebuda en destinació per mitjà d'equips de processament, incloent-hi la compressió numèrica i l'emmagatzematge de dades, i completament transmesa, transportada i rebuda per cable, ràdio, sistema òptic o altres mitjans electrònics i, entre altres, els següents:

- a) El subministrament i l'allotjament de llocs informàtics.
- b) El manteniment a distància de programes i d'equips.
- c) El subministrament de programes i la seva actualització.
- d) El subministrament d'imatges, text, informació i la posada a disposició de bases de dades.
- e) El subministrament de música, pel·lícules, jocs, inclosos els d'atzar o de diners, i d'emissions i manifestacions polítiques, culturals, artístiques, esportives, científiques o d'oci.
- f) El subministrament d'ensenyament a distància.

A aquests efectes, el fet que el prestador d'un servei i el seu destinatari es comuniquin per correu electrònic no implica, per si mateix, que el servei tingui la consideració de servei prestat per via electrònica.»

Set. Es modifica l'article 70, que queda redactat de la manera següent:

«Article 70. *Lloc de realització de les prestacions de serveis. Regles especials.*

U. S'entenen prestats en el territori d'aplicació de l'impost els serveis següents:

1r Els relacionats amb béns immobles que radiquin en el territori esmentat. Es consideren relacionats amb béns immobles, entre altres, els serveis següents:

- a) L'arrendament o cessió d'ús per qualsevol títol d'aquests béns, inclosos els habitatges moblats.
- b) Els relatius a la preparació, coordinació i realització de les execucions d'obra immobiliàries.
- c) Els de caràcter tècnic relatius a les execucions d'obra, inclosos els prestats per arquitectes, arquitectes tècnics i enginyers.
- d) Els de gestió relatius a béns immobles o operacions immobiliàries.
- e) Els de vigilància o seguretat relatius a béns immobles.
- f) Els de lloguer de caixes de seguretat.
- g) La utilització de vies de peatge.
- h) Els d'allotjament en establiments d'hostaleria, acampada i balneari.

2n Els de transport que s'esmenten a continuació, per la part de trajecte que transcorri pel territori d'aplicació de l'impost tal com aquest es defineix a l'article 3 d'aquesta Llei:

- a) Els de transport de passatgers, sigui quin sigui el seu destinatari.
- b) Els de transport de béns diferents dels esmentats a l'article 72 d'aquesta Llei el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal.

3r Els relacionats amb manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives, jocs d'atzar o similars, com les fires o exposicions, incloent-hi els seus serveis d'organització i els altres serveis accessoris als anteriors, quan es prestin materialment en el territori esmentat, sigui quin sigui el seu destinatari.

4t Els prestats per via electrònica des de la seu d'activitat o un establiment permanent o, si no, el lloc del domicili o residència habitual d'un empresari o professional que es trobi fora de la Comunitat i el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que aquest últim estigui establert o tingui la residència o el domicili habitual en el territori d'aplicació de l'impost.

Als efectes del que disposa aquest número, es presumeix que el destinatari del servei està establert o és resident en el territori d'aplicació de l'impost quan s'efectuï el pagament de la contraprestació del servei amb càrrec a comptes oberts en establiments d'entitats de crèdit ubicades en el territori esmentat.

5è A) Els de restaurant i càtering en els supòsits següents:

a) Els prestats a bord d'un vaixell, d'un avió o d'un tren, en el curs de la part d'un transport de passatgers realitzat a la Comunitat el lloc d'inici del qual es trobi en el territori d'aplicació de l'impost.

Quan es tracti d'un transport d'anada i tornada, el trajecte de tornada es considera un transport diferent.

b) Els restants serveis de restaurant i càtering quan es prestin materialment en el territori d'aplicació de l'impost.

B) Als efectes del que disposa l'apartat A), lletra a), d'aquest número, es considera:

a) Part d'un transport de passatgers realitzat a la Comunitat: la part d'un transport de passatgers que, sense fer escala en un país o territori tercer, transcorri entre els llocs d'inici i d'arribada situats a la Comunitat.

b) Lloc d'inici: el primer lloc previst per a l'embarcament de passatgers a la Comunitat, fins i tot després de l'última escala fora de la Comunitat.

c) Lloc d'arribada: l'últim lloc previst per al desembarcament a la Comunitat de passatgers embarcats també en aquesta, fins i tot abans d'una altra escala feta en un país o territori tercer.

6è Els de mediació en nom i per compte d'altri el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que les operacions respecte de les quals es mitjanci s'entenguin realitzades en el territori d'aplicació de l'impost d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

7è Els que s'enuncien a continuació, quan es prestin materialment en el territori esmentat i el seu destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal:

a) Els serveis accessoris als transports com ara la càrrega i descàrrega, transbord, manipulació i serveis similars.

b) Els treballs i les execucions d'obra realitzats sobre béns mobles corporals i els informes pericials, valoracions i dictàmens relatius als béns esmentats.

8è Els de telecomunicacions, de radiodifusió i de televisió, prestats des de la seu d'activitat o un establiment permanent o, si no, el lloc del domicili o residència habitual d'un empresari o professional que es trobi fora de la Comunitat i el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que aquest últim estigui establert o tingui la residència o domicili habitual en el territori d'aplicació de l'impost i la utilització o explotació efectives dels serveis es facin en el territori esmentat.

Als efectes del que disposa aquest número, es presumeix que el destinatari del servei està establert o és resident en el territori d'aplicació de l'impost quan s'efectuï el pagament de la contraprestació del servei amb càrrec a comptes oberts en establiments d'entitats de crèdit ubicades en el territori esmentat.

9è Els serveis d'arrendament a curt termini de mitjans de transport quan aquests es posin efectivament en possessió del destinatari en el territori esmentat.

Als efectes del que disposa aquest número, s'entén per curt termini la tinença o l'ús continuat de mitjans de transport durant un període ininterromput no superior a trenta dies i, en el cas dels vaixells, no superior a noranta dies.

Dos. Així mateix, es consideren prestats en el territori d'aplicació de l'impost els serveis que s'enumeren a continuació quan, d'acord amb les regles de localització aplicables a aquests serveis, no s'entenguin realitzats en la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla, però la seva utilització o explotació efectives es facin en el territori esmentat:

1r Els enunciats a les lletres a) a m) de l'apartat dos de l'article 69 d'aquesta Llei, el destinatari dels quals sigui un empresari o professional que actua com a tal, i els enunciats a la lletra n) del dit apartat dos de l'article 69, sigui quin sigui el seu destinatari.

2n Els de mediació en nom i per compte d'altri el destinatari dels quals sigui un empresari o professional que actua com a tal.

3r Els d'arrendament de mitjans de transport.»

Vuit. Es modifica l'article 72, que queda redactat de la manera següent:

«Article 72. Lloc de realització dels transports intracomunitaris de béns el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal.

U. Els transports intracomunitaris de béns el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal es consideren realitzats en el territori d'aplicació de l'impost quan s'iniciïn en aquest.

Dos. Als efectes del que disposa aquesta Llei s'entén per:

a) Transport intracomunitari de béns: el transport de béns els llocs d'inici i d'arribada del qual estiguin situats en els territoris de dos estats membres diferents.

b) Lloc d'inici: el lloc on comenci efectivament el transport dels béns, sense tenir en compte els trajectes efectuats per arribar al lloc en què es trobin els béns.

c) Lloc d'arribada: el lloc on s'acabi efectivament el transport dels béns.»

Nou. Es modifica el número 2n de l'apartat u de l'article 75, que queda redactat de la manera següent:

«2n En les prestacions de serveis, quan es prestin, s'executin o s'efectuïn les operacions gravades.

No obstant això, en les prestacions de serveis en què el destinatari sigui el subjecte passiu de l'impost de conformitat amb el que preveuen els números 2n i 3r de l'apartat u de l'article 84 d'aquesta Llei, que es portin a terme de manera continuada durant un termini superior a un any i que no donin lloc a pagaments anticipats durant aquest període, la meritació de l'impost es produeix el 31 de

desembre de cada any per la part proporcional corresponent al període transcorregut des de l'inici de l'operació o des de la meritació anterior fins a la data esmentada, mentre no es posi fi a les prestacions de serveis.

Com a excepció del que disposen els paràgrafs anteriors, quan es tracti d'execucions d'obra amb aportació de materials, en el moment en què els béns a què es refereixin es posin a disposició del propietari de l'obra.»

Deu. Es modifica l'article 84, que queda redactat de la manera següent:

«Article 84. *Subjectes passius.*

U. Són subjectes passius de l'impost:

1r Les persones físiques o jurídiques que tinguin la condició d'empresaris o professionals i realitzin els lliuraments de béns o prestin els serveis subjectes a l'impost, llevat del que disposen els números següents.

2n Els empresaris o professionals per als quals es realitzin les operacions subjectes a l'impost en els supòsits que s'indiquen a continuació:

a) Quan aquestes les efectuïn persones o entitats no establertes en el territori d'aplicació de l'impost.

No obstant això, el que disposa aquesta lletra no s'aplica en els casos següents:

a') Quan es tracti de prestacions de serveis en què el destinatari tampoc no estigui establert en el territori d'aplicació de l'impost, excepte quan es tracti de prestacions de serveis compreses al número 1r de l'apartat u de l'article 69 d'aquesta Llei.

b') Quan es tracti dels lliuraments de béns a què es refereix l'article 68, apartats tres i cinc, d'aquesta Llei.

c') Quan es tracti de lliuraments de béns que estiguin exempts de l'impost per aplicació del que preveuen els articles 21, números 1r i 2n, o 25 d'aquesta Llei.

b) Quan es tracti de lliuraments d'or sense elaborar o de productes semielaborats d'or, de llei igual o superior a 325 mil·lèsimes.

c) Quan es tracti de:

Lliuraments de deixalles noves de la indústria, deixalles i rebuigs de fosa, residus i altres materials de recuperació constituïts per metalls fèrrics i no fèrrics, els seus aliatges, escòries, cendres i residus de la indústria que continguin metalls o els seus aliatges.

Les operacions de selecció, tall, fragmentació i premsatge que s'efectuïn sobre els productes esmentats al guió anterior.

Lliuraments de deixalles o rebuigs de paper, cartró o vidre.

Lliuraments de productes semielaborats resultants de la transformació, elaboració o fosa dels metalls no fèrrics esmentats al primer guió, a excepció dels compostos per níquel. En particular, es consideren productes semielaborats els lingots, blocs, plaques, barres, gra, granalla i fil de màquina.

En tot cas, es consideren compresos als paràgrafs anteriors els lliuraments dels materials definits a l'annex d'aquesta Llei.

d) Quan es tracti de prestacions de serveis que tinguin per objecte drets d'emissió, reduccions certificades d'emissions i unitats de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle a què es refereixen la Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle, i el Reial decret 1031/2007, de 20 de juliol, pel qual es desplega el marc de participació en els mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto.

3r Les persones jurídiques que no actuïn com a empresaris o professionals però que siguin destinatàries de les operacions subjectes a l'impost que s'indiquen a continuació realitzades per empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació d'aquest:

a) Els lliuraments subsegüents a les adquisicions intracomunitàries a què es refereix l'article 26, apartat tres, d'aquesta Llei, quan hagin comunicat a l'empresari o professional que les realitza el número d'identificació que, a efectes de l'impost sobre el valor afegit, els hagi assignat l'Administració espanyola.

b) Les prestacions de serveis a què es refereixen els articles 69 i 70 d'aquesta Llei.

4t Sense perjudici del que disposen els números anteriors, els empresaris o professionals, així com les persones jurídiques que no actuïn com a empresaris o professionals, que siguin destinataris de lliuraments de gas i electricitat que s'entenguin realitzats en el territori d'aplicació de l'impost de conformitat amb el que disposa l'apartat set de l'article 68, sempre que el lliurament l'efectuï un empresari o professional no establert en el territori esmentat i li hagin comunicat el número d'identificació que a efectes de l'impost sobre el valor afegit els hagi assignat l'Administració espanyola.

Dos. Als efectes del que disposa aquest article, es consideren establerts en el territori d'aplicació de l'impost els subjectes passius que hi tinguin la seu de la seva activitat econòmica, el seu domicili fiscal o un establiment permanent que intervingui en la realització dels lliuraments de béns i prestacions de serveis subjectes a l'impost.

S'entén que l'establiment permanent esmentat intervé en la realització de lliuraments de béns o prestacions de serveis quan ordeni els seus factors de producció materials i humans o un d'aquests amb la finalitat de fer cadascun d'aquests.

Tres. Tenen la consideració de subjectes passius les herències jacents, comunitats de béns i altres entitats que, sense tenir personalitat jurídica, constitueixin una unitat econòmica o un patrimoni separat susceptible d'imposició, quan realitzin operacions subjectes a l'impost.»

Onze. S'afegeix un nou article 117 bis amb la redacció següent:

«Article 117 bis. *Sol·licituds de devolució d'empresaris o professionals establerts en el territori d'aplicació de l'impost corresponents a quotes suportades per operacions efectuades a la Comunitat a excepció de les realitzades en el territori esmentat.*

Els empresaris o professionals que estiguin establerts en el territori d'aplicació de l'impost han de sol·licitar la devolució de les quotes suportades per adquisicions o importacions de béns o serveis efectuades a la Comunitat, a excepció de les realitzades en el territori esmentat, mitjançant la presentació per via electrònica d'una sol·licitud a través dels formularis disposats a aquest efecte en el portal electrònic de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària.

La recepció i tramitació de la sol·licitud a què es refereix aquest article s'han de portar a terme a través del procediment que s'estableixi reglamentàriament.»

Dotze. Es modifica el títol del capítol III del títol VIII, que queda redactat de la manera següent:

«CAPÍTOL III

Devolucions a empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost»

Tretze. Es modifica l'article 119, que queda redactat de la manera següent:

«Article 119. *Règim especial de devolucions a empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost però establerts a la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla.*

U. Els empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost però establerts a la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla poden sol·licitar la devolució de les quotes de l'impost sobre el valor afegit que hagin suportat per les adquisicions o importacions de béns o serveis realitzades en el territori esmentat, d'acord amb el que preveu aquest article i d'acord amb els terminis i el procediment que s'estableixin reglamentàriament.

A aquests efectes, es consideren no establerts en el territori d'aplicació de l'impost els empresaris o professionals que, tot i ser titulars d'un establiment permanent situat en el territori esmentat, no realitzin des del dit establiment lliuraments de béns ni prestacions de serveis durant el període a què es refereixi la sol·licitud.

Dos. Els empresaris o professionals que sol·licitin les devolucions a què es refereix aquest article han de reunir les condicions següents durant el període al qual es refereixi la seva sol·licitud:

1r Estar establerts a la Comunitat o a les Illes Canàries, Ceuta o Melilla.

2n No haver realitzat en el territori d'aplicació de l'impost lliuraments de béns o prestacions de serveis subjectes a aquest diferents de les que s'especifiquen a continuació:

a) Lliuraments de béns i prestacions de serveis en què els subjectes passius de l'impost siguin els seus destinataris, d'acord amb el que disposen els números 2n, 3r i 4t de l'apartat u de l'article 84 d'aquesta Llei.

b) Serveis de transport i els seus serveis accessoris que estiguin exempts de l'impost en virtut del que disposen els articles 21, 23, 24 i 64 d'aquesta Llei.

3r No ser destinataris de lliuraments de béns ni de prestacions de serveis respecte dels quals els sol·licitants tinguin la condició de subjectes passius en virtut del que disposen els números 2n i 4t de l'apartat u de l'article 84 d'aquesta Llei.

4t Complir la totalitat dels requisits i limitacions que estableix el capítol I del títol VIII d'aquesta Llei per a l'exercici del dret a la deducció, en particular, els que contenen els articles 95 i 96 d'aquesta, així com els esmentats en aquest article.

5è Destinar els béns adquirits o importats o els serveis dels quals hagin estat destinataris en el territori d'aplicació de l'impost a la realització d'operacions que originin el dret a deduir d'acord amb el que disposa la normativa vigent a l'Estat membre on estiguin establerts i en funció del percentatge de deducció aplicable en el dit Estat.

Si amb posterioritat a la presentació de la sol·licitud de devolució es regularitza el percentatge de deducció aplicable, el sol·licitant ha de procedir en tot cas a corregir-ne l'import, rectifican la quantitat sol·licitada o reemborsant la quantitat tornada en excés d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament.

En la determinació de l'import a tornar s'han d'aplicar els criteris que conté l'article 106 d'aquesta Llei. A aquests efectes, s'ha de tenir en compte quina és la utilització dels béns o serveis per part de l'empresari o professional no establert en la realització d'operacions que li originen el dret a deduir, en primer lloc, segons la

normativa aplicable a l'Estat membre en què estigui establert i, en segon lloc, segons el que disposa aquesta Llei.

6è Presentar la seva sol·licitud de devolució per via electrònica a través del portal electrònic que a aquest efecte hagi disposat l'Estat membre en què estiguin establerts.

Tres. El que preveu el número 5è de l'apartat dos d'aquest article és igualment aplicable als empresaris o professionals establerts a les Illes Canàries, Ceuta o Melilla, d'acord amb les característiques pròpies dels impostos indirectes generals sobre el consum vigents en els territoris esmentats.

Quatre. No s'admeten sol·licituds de devolució per un import global inferior al líndar que, en funció del període de devolució, es determini reglamentàriament.

Cinc. Les sol·licituds de devolució s'han de referir als períodes anual o trimestral immediatament anteriors a la seva presentació.

No obstant això, les sol·licituds de devolució es poden referir a un període de temps inferior a tres mesos quan aquest període constitueixi el saldo d'un any natural.

Sis. Transcorreguts els terminis establerts reglamentàriament sense que s'hagi ordenat el pagament de la devolució per causa imputable a l'Administració tributària, s'ha d'aplicar a la quantitat pendent de devolució l'interès de demora a què es refereix l'article 26 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, des de l'endemà de la finalització dels terminis esmentats i fins a la data de l'ordenament del seu pagament, sense necessitat que el sol·licitant ho reclami.

No obstant això, no es meriten interessos de demora si el sol·licitant no atén en el termini previst reglamentàriament els requeriments d'informació addicional o ulterior que se li hagin fet.

Tampoc no és procedent la meritació d'interessos de demora fins que no es presenti una còpia electrònica de les factures o dels documents d'importació a què es refereixi la sol·licitud en els casos previstos reglamentàriament.

Set. L'Administració tributària pot exigir als sol·licitants, a l'Administració tributària de l'Estat membre d'establiment o a tercers l'aportació d'informació addicional i, si s'escau, ulterior, així com els justificants necessaris per poder apreciar el fonament de les sol·licituds de devolució que es presentin i, en particular, per a la determinació correcta de l'import de la devolució segons el que preveuen aquest article i el seu desplegament reglamentari.

Si amb posterioritat a l'abonament d'una devolució es posa de manifest la seva improcedència perquè no compleix els requisits i les limitacions que estableix aquest article o el seu desplegament reglamentari, o bé perquè aquella s'ha obtingut en virtut de dades falses, incorrectes o inexactes, l'Administració tributària ha de procedir directament a recuperar-ne l'import juntament amb els interessos de demora meritats i la sanció que es pugui imposar un cop instruït l'expedient que correspongui, d'acord amb el procediment de recaptació que regula el capítol V del títol III de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, sense perjudici de les disposicions sobre assistència mútua en matèria de recaptació relatives a l'impost.

La manca de pagament per part del sol·licitant en període voluntari de la quota de l'impost, d'una sanció o dels interessos de demora meritats permet adoptar les mesures cautelars a què es refereix l'article 81 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.»

Catorze. S'afegeix un nou article 119 bis al capítol III del títol VIII amb la redacció següent:

«Article 119 bis. Règim especial de devolucions a determinats empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost, ni en la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla.

Els empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost ni en la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla poden sol·licitar la devolució de les

quotes de l'impost sobre el valor afegit que hagin suportat per les adquisicions o importacions de béns o serveis realitzades en el territori esmentat, quan concorrin les condicions i limitacions que preveu l'article 119 d'aquesta Llei sense més especialitats que les que s'indiquen a continuació i d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament:

1r Els sol·licitants han de nomenar amb caràcter previ un representant que sigui resident en el territori d'aplicació del impost, que ha de complir les obligacions formals o de procediment corresponents i que ha de respondre solidàriament amb aquells en els casos de devolució improcedent. La Hisenda pública pot exigir al representant caució suficient a aquests efectes.

2n Aquests sol·licitants han d'estar establerts en un Estat en què hi hagi reciprocitat de tracte a favor dels empresaris o professionals establerts en el territori d'aplicació de l'impost, Illes Canàries, Ceuta i Melilla.

El reconeixement de l'existència de la reciprocitat de tracte a què es refereix el paràgraf anterior s'ha d'efectuar mitjançant una resolució del director general de Tributs del Ministeri d'Economia i Hisenda.»

Quinze. Es modifiquen els apartats u i dos de l'article 163 bis, que queden redactats de la manera següent:

«U. Els empresaris o professionals no establerts en la Comunitat que prestin serveis electrònics a persones que no tinguin la condició d'empresari o professional i que estiguin establertes en la Comunitat o que hi tinguin el seu domicili o residència habitual es poden acollir al règim especial que preveu aquest capítol.

El règim especial s'aplica a totes les prestacions de serveis que, d'acord amb el que disposa el número 4t de l'apartat u de l'article 70 d'aquesta Llei, o els seus equivalents en les legislacions d'altres estats membres, s'hagin d'entendre efectuades en la Comunitat.

Dos. A efectes d'aquest capítol, són aplicables les definicions següents:

a) "Empresari o professional no establert en la Comunitat": tot empresari o professional que no tingui la seu de la seva activitat econòmica en la Comunitat ni posseeixi un establiment permanent en el territori de la Comunitat ni tampoc tingui l'obligació, per un altre motiu, d'estar identificat en la Comunitat de conformitat amb el número 2n de l'apartat u de l'article 164 d'aquesta Llei o els seus equivalents en les legislacions d'altres estats membres;

b) "Serveis electrònics" o "serveis prestats per via electrònica": els serveis definits al número 4t de l'apartat tres de l'article 69 d'aquesta Llei;

c) "Estat membre d'identificació": l'Estat membre pel qual hagi optat l'empresari o professional no establert per declarar l'inici de la seva activitat com a tal empresari o professional en el territori de la Comunitat, de conformitat amb el que disposa aquest article;

d) "Estat membre de consum": l'Estat membre en què es considera que té lloc la prestació dels serveis electrònics de conformitat amb el número 4t de l'apartat u de l'article 70 o els seus equivalents en altres estats membres;

e) "Declaració liquidació periòdica del règim especial aplicable als serveis prestats per via electrònica": la declaració liquidació en què consta la informació necessària per determinar la quantia de l'impost corresponent en cada Estat membre.»

Setze. Es modifica l'apartat dos de l'article 163 ter, que queda redactat de la manera següent:

«Dos. En cas que l'empresari o professional no establert hagi elegit qualsevol altre Estat membre diferent d'Espanya per presentar la declaració d'inici en aquest

règim especial, i en relació amb les operacions que, d'acord amb el que disposa el número 4t de l'apartat u de l'article 70 d'aquesta Llei, s'hagin de considerar efectuades en el territori d'aplicació de l'impost, l'ingrés de l'impost corresponent a aquestes s'ha d'efectuar mitjançant la presentació a l'Estat membre d'identificació de la declaració a què es fa referència a l'apartat anterior.

A més, l'empresari o professional no establert ha de complir la resta d'obligacions que conté l'apartat u anterior en l'Estat membre d'identificació i, en particular, les que estableix la lletra d) del dit apartat. Així mateix, l'empresari o professional ha d'expedir i lliurar una factura o document substitutiu quan el destinatari de les operacions estigui establert o tingui la residència o domicili habitual en el territori d'aplicació de l'impost.»

Disset. Es modifica l'article 163 quater, que queda redactat de la manera següent:

«Article 163 quater. *Dret a la deducció de les quotes suportades.*

Sense perjudici del que disposa el número 2n de l'apartat dos de l'article 119 d'aquesta Llei, els empresaris o professionals no establerts en la Comunitat que s'acullin a aquest règim especial tenen dret a la devolució de les quotes de l'impost sobre el valor afegit suportades en l'adquisició o importació de béns i serveis que s'hagin d'entendre realitzades en el territori d'aplicació de l'impost, sempre que els béns i serveis esmenats es destinin a la prestació dels serveis a què es refereix la lletra b) de l'apartat dos de l'article 163 bis d'aquesta Llei. El procediment per a l'exercici d'aquest dret és el que preveu l'article 119 bis d'aquesta Llei.

A aquests efectes no s'exigeix que estigui reconeguda l'existència de reciprocitat de tracte a favor dels empresaris o professionals establerts en el territori d'aplicació de l'impost.

Els empresaris o professionals que s'acullin al que disposa aquest article no estan obligats a nomenar un representant davant l'Administració tributària a aquests efectes.»

Article segon. *Modificació de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries.*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries:

U. Es modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Àmbit espacial.*

1. Estan subjectes a l'impost general indirecte canari els lliuraments de béns i prestacions de serveis realitzats a les Illes Canàries, així com les importacions de béns en el territori esmentat.

Als efectes d'aquest impost, l'àmbit espacial a què es refereix el paràgraf anterior comprèn el mar territorial, el límit exterior del qual està determinat per una línia traçada de manera que es trobi a una distància de dotze milles nàutiques dels punts més pròxims de les línies de base, i el perímetre resultant segueix la configuració general de l'arxipèlag; també comprèn l'àmbit espacial de l'impost l'espai aeri corresponent.

2. El que disposa el número anterior s'entén sense perjudici del que estableixen els tractats o convenis internacionals.»

Dos. S'afegeix una lletra c) al número 6 de l'article 5, amb la redacció següent:

«c) Els serveis duts a terme pels registradors de la propietat en la seva condició de liquidadors titulars d'una oficina liquidadora de districte hipotecari o d'una oficina liquidadora comarcal.»

Tres. S'afegeix un nou número 7 a l'article 5 amb la redacció següent:

«7. Als únics efectes del que disposa l'article 17 d'aquesta Llei, a més dels que ja tinguin aquesta consideració d'acord amb el que disposa l'article, es reputen empresaris o professionals que actuen com a tals respecte de tots els serveis que els siguin prestats:

1r Els que realitzin activitats empresarials o professionals simultàniament amb altres que no estiguin subjectes a l'impost d'acord amb el que disposa el número 1 de l'article 4 d'aquesta Llei.

2n Les persones jurídiques que no actuïn com a empresaris o professionals.»

Quatre. Es modifica el número 4 de l'article 10 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries, que queda redactat de la manera següent:

«4. Les exempcions relatives als apartats 20è, 21è, 22è del número 1 anterior poden ser objecte de renúncia per part del subjecte passiu, quan l'adquirent sigui un subjecte passiu que actuï en l'exercici de les seves activitats empresarials o professionals i, en funció de la seva destinació previsible, tingui dret a la deducció total de l'impost suportat per les corresponents adquisicions i compleixi els requisits següents:

a) Comunicació fefaent a l'adquirent amb caràcter previ o simultani al lliurament dels béns corresponents. Aquesta comunicació no és necessària quan l'adquirent sigui el subjecte passiu per inversió.

b) La renúncia s'ha de practicar per cada operació realitzada pel subjecte passiu i, en tot cas, s'ha de justificar amb una declaració subscripta per l'adquirent en què aquest faci constar la seva condició de subjecte passiu amb dret a la deducció total de l'impost suportat per les adquisicions dels béns immobles corresponents.

S'entén que l'adquirent té dret a la deducció total quan el percentatge de deducció provisionalment aplicable l'any de la meritació de l'impost permeti la seva deducció íntegra, fins i tot en el supòsit de quotes meritades abans del començament de la realització de lliuraments de béns o prestacions de serveis corresponents a activitats empresarials o professionals.»

Cinc. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Lloc de realització de les prestacions de serveis.*

U. Regles generals.

Les prestacions de serveis s'entenen realitzades en el territori d'aplicació de l'impost en els casos següents:

1. Quan el destinatari sigui un empresari o professional que actuï com a tal i radiqui en el territori esmentat la seu de la seva activitat econòmica, o hi tingui un establiment permanent o, si no, el lloc del seu domicili o residència habitual, sempre que es tracti de serveis que tinguin com a destinataris la seu, establiment permanent, domicili o residència habitual esmentats, amb independència d'on estigui establert el prestador dels serveis i del lloc des del qual els presti.

2. Quan el destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que els serveis els presti un empresari o professional i la seu de la seva activitat econòmica o establiment permanent des del qual els presti o, si no, el lloc del seu domicili o residència habitual, es trobi en el territori d'aplicació de l'impost.

3. Per excepció al que expressa el número 2 anterior, no s'entenen realitzats en el territori d'aplicació de l'impost:

a) Els serveis que s'enumeren a continuació quan el seu destinatari estigui establert o tingui el domicili o residència habitual fora de la Unió Europea:

– Les cessions i concessions de drets d'autor, patents, llicències, marques de fàbrica o comercials i els altres drets de propietat intel·lectual o industrial, així com qualssevol altres drets similars.

– La cessió o concessió de fons de comerç, d'exclusives de compra o venda o del dret a exercir una activitat professional.

– Els de publicitat.

– Els d'assessorament, auditoria, enginyeria, gabinet d'estudis, advocacia, consultors, experts comptables o fiscals i altres de similars, a excepció dels compresos a l'apartat 1 del número u del punt tres d'aquest article.

– Els de tractament de dades i el subministrament d'informacions, incloent-hi els procediments i les experiències de caràcter comercial.

– Els de traducció, correcció o composició de textos, així com els prestats per intèrprets.

– Els d'assegurança, reassegurança i capitalització, així com els serveis financers, esmentats respectivament a l'article 10, número 1, apartats 16è i 18è, d'aquesta Llei, incloent-hi els que no n'estiguin exempts, a excepció del lloguer de caixes de seguretat.

– Els de cessió de personal.

– El doblatge de pel·lícules.

– Els arrendaments de béns mobles corporals, a excepció dels que tinguin per objecte qualsevol mitjà de transport i els contenidors.

– La provisió d'accés als sistemes de distribució de gas natural o electricitat, el transport o transmissió de gas i electricitat a través d'aquests sistemes, així com la prestació d'altres serveis directament relacionats amb qualssevol dels serveis compresos en aquest paràgraf.

– Les obligacions de no prestar, totalment o parcialment, qualsevol dels serveis enunciats en aquest número.

b) Els serveis prestats per via electrònica quan el destinatari estigui establert o tingui la residència o domicili habitual dins el territori de la Unió Europea, excloses les Illes Canàries.

c) Els serveis de telecomunicacions, de radiodifusió i de televisió quan el destinatari estigui establert o tingui la residència o domicili habitual dins el territori de la Unió Europea, excloses les Illes Canàries.

Dos. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

– Seu de l'activitat econòmica: lloc en què els subjectes passius centralitzin la gestió i l'exercici habitual de la seva activitat empresarial o professional.

– Establiment permanent: qualsevol lloc fix de negocis on els subjectes passius duguin a terme activitats empresarials o professionals.

En particular, tenen aquesta consideració:

a) La seu de direcció, sucursals, oficines, fàbriques, tallers, instal·lacions, botigues i, en general, les agències o representacions autoritzades per contractar en nom i per compte del subjecte passiu.

b) Les mines, pedreres o abocadors d'escòries, pous de petroli o de gas o altres llocs d'extracció de productes naturals.

c) Les obres de construcció, instal·lació o muntatge la durada de les quals excedeixi els dotze mesos.

d) Les explotacions agràries, forestals o pecuàries.

e) Les instal·lacions explotades amb caràcter de permanència per un empresari o professional per a l'emmagatzematge i lliurament posterior de les seves mercaderies.

f) Els centres de compres de béns o d'adquisició de serveis.

g) Els béns immobles explotats en arrendament o per qualsevol títol.

– Serveis de telecomunicació: els serveis que tinguin per objecte la transmissió, emissió i recepció de senyals, textos, imatges i sons o informació de qualsevol naturalesa, per fil, ràdio, mitjans òptics o altres mitjans electromagnètics, incloent-hi la cessió o concessió d'un dret a l'ús de mitjans per aquesta transmissió, emissió o recepció i, igualment, la provisió d'accés a xarxes informàtiques.

– Serveis prestats per via electrònica: els serveis que consisteixen en la transmissió enviada inicialment i rebuda en destinació per mitjà d'equips de processament, incloent-hi la compressió numèrica i l'emmagatzematge de dades, i completament transmesa, transportada i rebuda per cable, ràdio, sistema òptic o altres mitjans electrònics i, entre altres, els següents:

a) El subministrament i l'allotjament de llocs informàtics.

b) El manteniment a distància de programes i d'equips.

c) El subministrament de programes i la seva actualització.

d) El subministrament d'imatges, text, informació i la posada a disposició de bases de dades.

e) El subministrament de música, pel·lícules, jocs, inclosos els d'atzar o de diners, i d'emissions i manifestacions polítiques, culturals, artístiques, esportives, científiques o d'oci.

f) El subministrament d'ensenyament a distància.

A aquests efectes, el fet que el prestador d'un servei i el seu destinatari es comuniquin per correu electrònic no implica, per si mateix, que el servei prestat tingui la consideració de servei prestat per via electrònica.

Tres. Regles especials.

U. S'entenen prestats en el territori d'aplicació de l'impost els serveis següents:

1. Els relacionats amb béns immobles que radiquin en el territori esmentat.

Es consideren relacionats amb béns immobles, entre altres, els serveis següents:

a) L'arrendament o cessió d'ús per qualsevol títol dels béns esmentats, inclosos els habitatges moblades.

b) Els relatius a la preparació, coordinació i realització de les execucions d'obra immobiliàries.

c) Els de caràcter tècnic relatius a les execucions d'obra esmentades, inclosos els prestats per arquitectes, arquitectes tècnics i enginyers.

d) Els de gestió relatius a béns immobles o operacions immobiliàries.

e) Els de vigilància o seguretat relatius a béns immobles.

f) Els de lloguer de caixes de seguretat.

g) La utilització de vies de peatge.

h) Els d'allotjament en establiments d'hostaleria, acampada i balneari.

2. Els de transport de passatgers i béns, sigui quin sigui el seu destinatari, per la part de trajecte que transcorri pel territori d'aplicació de l'impost.

3. Els relacionats amb manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives, jocs d'atzar o similars, com les fires o exposicions, incloent-hi els seus serveis d'organització i els altres serveis accessoris

als anteriors, quan es prestin materialment en el territori esmentat, sigui quin sigui el seu destinatari.

4. Els prestats per via electrònica des de la seu d'activitat o un establiment permanent o, si no, el lloc del domicili o residència habitual d'un empresari o professional que es trobi fora del territori d'aplicació de l'impost i el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que aquest últim estigui establert o tingui la residència o el domicili habitual en el territori d'aplicació de l'impost.

Als efectes del que disposa aquest número, es presumeix que el destinatari del servei està establert o és resident en el territori d'aplicació de l'impost quan s'efectuï el pagament de la contraprestació del servei amb càrrec a comptes oberts en establiments d'entitats de crèdit ubicades en el territori esmentat.

5. Els de restaurant i càtering que es prestin materialment en el territori d'aplicació de l'impost.

6. Els de restaurant i càtering prestats a bord d'un vaixell o d'un avió en el curs d'un transport de passatgers el lloc d'inici i finalització del qual es trobi en el territori d'aplicació de l'impost i no efectuï escala en ports o aeroports situats fora del territori esmentat.

Quan es tracti d'un transport d'anada i tornada, el trajecte de tornada es considera un transport diferent.

Als efectes del que expressa el primer paràgraf d'aquest número, es considera lloc d'inici el primer lloc previst per a l'embarcament de passatger en el territori d'aplicació de l'impost, fins i tot després de l'última escala fora del territori esmentat.

7. Els de mediació en nom i per compte d'altri el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que les operacions respecte de les quals es mitjanci s'entenguin realitzades en el territori d'aplicació de l'impost d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

8. Els que s'enuncien a continuació, quan es prestin materialment en el territori esmentat i el seu destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal:

a) Els serveis accessoris als transports com ara la càrrega i descàrrega, transbord, manipulació i serveis similars.

b) Els treballs i les execucions d'obra realitzats sobre béns mobles corporals i els informes pericials, valoracions i dictàmens relatius als béns esmentats.

9. Els de telecomunicacions, de radiodifusió i de televisió, prestats des de la seu d'activitat o un establiment permanent o, si no, el lloc del domicili o residència habitual d'un empresari o professional que es trobi fora del territori d'aplicació de l'impost i el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal, sempre que aquest últim estigui establert o tingui la residència o domicili habitual en el territori d'aplicació de l'impost i la utilització o explotació efectives dels serveis es facin en el territori esmentat.

Als efectes del que disposa aquest número, es presumeix que el destinatari del servei està establert o és resident en el territori d'aplicació de l'impost quan s'efectuï el pagament de la contraprestació del servei amb càrrec a comptes oberts en establiments d'entitats de crèdit ubicades en el territori esmentat.

10. Els serveis d'arrendament a curt termini de mitjans de transport quan aquests es posin efectivament en possessió del destinatari en el territori esmentat.

Als efectes del que disposa aquest número, s'entén per curt termini la tinença o l'ús continuat de mitjans de transport durant un període ininterromput no superior a trenta dies i, en el cas dels vaixells, no superior a noranta dies.

Dos. Així mateix, es consideren prestats en el territori d'aplicació de l'impost els serveis que s'enumeren a continuació quan no s'entenguin realitzats en el territori

d'aplicació de l'impost, a Ceuta, Melilla o a la Unió Europea per aplicació de les regles que conté aquest article, però la seva utilització o explotació efectives es facin en el territori esmentat:

1r Els enunciats a les lletres a) i b) de l'apartat u.3 d'aquest article, el destinatari dels quals sigui un empresari o professional que actua com a tal, i els enunciats a la lletra c) de l'apartat esmentat, sigui quin sigui el seu destinatari.

2n Els de mediació en nom i per compte d'altri el destinatari dels quals sigui un empresari o professional que actua com a tal.

3r Els d'arrendament de mitjans de transport.»

Sis. Es modifica l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Subjectes passius en els lliuraments de béns i en les prestacions de serveis.*

1. Són subjectes passius de l'impost:

1r Amb caràcter general, les persones físiques o jurídiques que tinguin la condició d'empresaris o professionals i realitzin els lliuraments de béns o prestin els serveis subjectes a l'impost.

2n Excepcionalment, s'inverteix la condició de subjecte passiu en els empresaris o professionals i, en tot cas, en els ens públics i persones jurídiques que no actuïn com a empresaris o professionals, per als quals es realitzin les operacions subjectes a gravamen en els supòsits següents:

a) Quan aquestes operacions les efectuïn persones o entitats no establertes a les Canàries, llevat que el destinatari, al seu torn, no estigui establert en el territori esmentat.

b) Quan consistixin en lliuraments d'or sense elaborar o de productes semielaborats d'or, de llei igual o superior a 325 mil·lèsimes.

c) Quan aquestes operacions tinguin lloc en virtut d'una resolució administrativa o judicial.

d) Quan es tracti de:

– Lliuraments de deixalles noves de la indústria, deixalles i rebuigs de fosa, residus i altres materials de recuperació constituïts per metalls fèrrics i no fèrrics, els seus aliatges, escòries, cendres i residus de la indústria que continguin metalls o els seus aliatges.

– Les operacions de selecció, tall, fragmentació i premsatge que s'efectuïn sobre els productes esmentats al guió anterior.

– Lliuraments de deixalles o rebuigs de paper, cartró o vidre.

– Lliuraments de productes semielaborats resultants de la transformació, elaboració o fosa dels metalls no fèrrics esmentats al primer guió d'aquesta lletra, a excepció dels compostos per níquel. En particular, es consideren productes semielaborats els lingots, blocs, plaques, barres, gra, granalla i fil de màquina.

En tot cas, es consideren compresos als paràgrafs anteriors els lliuraments dels materials definits a l'annex III bis d'aquesta Llei.

e) Quan es tracti de prestacions de serveis que tinguin per objecte drets d'emissió, reduccions certificades d'emissions i unitats de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle a què es refereixen la Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle, i el Reial decret 1031/2007, de 20 de juliol, pel que es desplega el marc de participació en els mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto.

f) Quan aquestes operacions constitueixin dacions en pagament de deutes.

2. Tenen la consideració de subjectes passius les herències jacents, comunitats de béns i altres entitats que, sense tenir personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica o un patrimoni separat susceptible d'imposició, quan realitzin operacions subjectes a l'impost.

3. Als efectes del que disposa aquest article, es consideren establerts en el territori d'aplicació de l'impost els subjectes passius que hi tinguin la seu de la seva activitat econòmica, el seu domicili fiscal o un establiment permanent que intervingui en la realització dels lliuraments de béns i prestacions de serveis subjectes a l'impost.

S'entén que aquest establiment permanent intervé en la realització de lliuraments de béns o prestacions de serveis quan ordeni els seus factors de producció materials i humans o un d'aquests amb la finalitat de fer cadascun d'aquests.»

Set. Es modifica el número 1 de l'article 48, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els empresaris o professionals que no estiguin establerts en el territori d'aplicació de l'impost poden sol·licitar la devolució de les quotes de l'impost general indirecte canari que hagin suportat per les adquisicions o importacions de béns o serveis, incloent-hi la càrrega impositiva implícita, realitzades en el territori esmentat, d'acord amb el que disposa aquest article i d'acord amb els terminis i el procediment que s'estableixin reglamentàriament.

A aquests efectes, es consideren no establerts en el territori d'aplicació de l'impost els empresaris o professionals que, tot i ser titulars d'un establiment permanent situat en el territori esmentat, no realitzin des del dit establiment lliuraments de béns ni prestacions de serveis durant el període a què es refereixi la seva sol·licitud.»

Vuit. Es modifica el número 4 de l'article 63, que queda redactat de la manera següent:

«4. Constitueix infracció tributària:

a) La repercussió improcedent en una factura de quotes impositives per part de persones que no siguin subjectes passius de l'impost, sense que s'hagi procedit a la seva declaració o devolució, degudament acreditada, als que les van suportar.

La infracció que preveu aquest apartat és greu.

La sanció consisteix en una multa pecuniària proporcional del 150 per cent de les quotes indegudament repercutides.

b) La repercussió improcedent en factura de quotes impositives per part de persones que siguin subjectes passius de l'impost, respecte d'operacions exemptes o no subjectes, sense que s'hagi procedit a la seva declaració o devolució, degudament acreditada, als que les van suportar.

La infracció que preveu aquest número és greu.

La sanció consisteix en una multa pecuniària proporcional del 150 per cent de les quotes indegudament repercutides.

c) La repercussió improcedent en una factura de quotes impositives per part de subjectes passius de l'impost a un tipus superior al legalment establert i que no hagin estat declarades ni hagin estat tornades als que les van suportar, i així s'acrediti degudament.

La sanció derivada de la comissió d'aquesta infracció és compatible amb la que sigui procedent per aplicació de l'article 191 de la Llei general tributària.

La infracció que preveu aquest apartat és greu.

La sanció consisteix en multa pecuniària proporcional del 150 per cent de les quotes indegudament repercutides.

La base de la sanció consisteix en la diferència entre la quota derivada de l'aplicació del tipus impositiu legalment aplicable i l'indegudament repercutit.»

Nou. Es modifica el número 6 de l'article 63, que queda redactat de la manera següent:

«6. Constitueix una infracció tributària retirar els béns importats sense que l'Administració tributària canària n'hagi autoritzat prèviament l'aixecament en els termes previstos reglamentàriament, així com disposar dels béns sense l'autorització preceptiva abans que, els serveis de l'Administració tributària canària, hagin procedit al seu reconeixement físic o a l'extracció de mostres, en cas que els serveis esmentats hagin comunicat a l'importador o a la persona que actuï pel seu compte la intenció d'efectuar les operacions esmentades.

La infracció que preveu aquest apartat és greu.

La sanció consisteix en una multa pecuniària percentual del 3 per cent del valor dels béns desplaçats, amb un mínim de 100 euros i un màxim de 6.000 euros.»

Deu. Es modifica el número 7 de l'article 63, que queda redactat de la manera següent:

«7. Constitueix una infracció tributària desplaçar els béns importats del lloc en què es trobin, en relació amb els quals no se n'hagi concedit l'aixecament, o manipular-los sense l'autorització preceptiva.

La infracció que preveu aquest apartat és greu.

La sanció consisteix en una multa pecuniària percentual del 5 per cent del valor dels béns desplaçats, amb un mínim de 200 euros i un màxim de 6.000 euros.»

Onze. S'afegeix un número 5 a l'article 70, que queda redactat de la manera següent:

«5. N'és exempt el lliurament dels articles d'alimentació específics per a cel·líacs certificats per la Federació d'Associacions de Cel·líacs d'Espanya.»

Dotze. Es modifica l'apartat 1r del número 3 de l'article 73, que queda redactat de la manera següent:

«1r Els productes a què es refereixen els números 1, 2, 3 i 5 de l'article 70 d'aquesta Llei.»

Article tercer. *Modificació de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials.*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials:

U. Es modifica l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Conceptes i definicions.*

Als efectes d'aquest títol, s'entén per:

1. "Àmbit territorial intern": El territori en què s'exigeixen els impostos especials de fabricació de conformitat amb el que disposa l'article 3 d'aquesta Llei.

2. "Àmbit territorial comunitari no intern": El territori de la Comunitat, excloent-ne l'àmbit territorial intern.

3. "Autoconsum": El consum o la utilització dels productes objecte dels impostos especials de fabricació efectuat a l'interior dels establiments on romanen els productes esmentats en règim suspensiu.

4. "Aviació privada d'esbarjo": La realitzada mitjançant la utilització d'una aeronau, que no sigui de titularitat pública, pel seu propietari o per la persona que la pugui fer servir, mitjançant l'arrendament o per qualsevol altre títol, per a finalitats no

comercials i, en particular, per a finalitats diferents del transport de passatgers o mercaderies o de la prestació de serveis a títol oneros.

5. “Codi administratiu de referència”: Número de referència assignat per les autoritats competents de l'Estat membre d'expedició al document administratiu electrònic, una vegada han estat validades les dades de l'esborrany. Les referències a aquest codi es fan mitjançant les sigles “ARC”.

6. “Codis NC”: Els codis de la nomenclatura combinada establerta pel Reglament (CEE) número 2658/87, de 23 de juliol de 1987. Per a la determinació de l'àmbit objectiu d'aplicació dels impostos especials de fabricació, hi són aplicables, amb caràcter general, els criteris establerts per a la classificació de mercaderies en la nomenclatura combinada i, en particular, les regles generals per a la interpretació de la nomenclatura combinada, les notes de secció i de capítol de la nomenclatura esmentada, les notes explicatives del sistema harmonitzat de designació i codificació de mercaderies del Consell de Cooperació Duana, els criteris de classificació adoptats pel Consell esmentat, i les notes explicatives de la nomenclatura combinada de les Comunitats Europees.

7. “Comunitat” i “territori de la Comunitat”: Els territoris dels estats membres, tal com estan definits per a cada Estat membre a l'article 299 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, a excepció dels territoris nacionals següents:

- A la República Federal d'Alemanya: l'illa de Helgoland i el territori de Büsingen.
- A la República Francesa: els departaments francesos d'ultramar.
- A la República Italiana: Livigno, Campione d'Italia i les aigües italianes del llac de Lugano.
- A la República de Finlàndia: les Illes Aland.
- Al Regne Unit: les illes del Canal.
- Al Regne d'Espanya: Illes Canàries, Ceuta i Melilla.

8. “Dipositari autoritzat”: La persona o entitat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 35 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, titular d'una fàbrica o d'un dipòsit fiscal.

9. “Dipòsit de recepció”: L'establiment del qual és titular un destinatari registrat que no sigui ocasional on, en l'exercici de la seva professió i en virtut de l'autorització concedida per les autoritats competents de l'Estat membre de destinació, es poden rebre productes objecte dels impostos especials que circulin en règim suspensiu procedents d'un altre Estat membre.

10. “Dipòsit fiscal”: L'establiment o la xarxa d'oleoductes o gasoductes on, en virtut de l'autorització concedida i amb compliment de les condicions i requisits que s'estableixin reglamentàriament, es poden emmagatzemar, rebre, expedir i, si s'escau, transformar, en règim suspensiu, productes objecte dels impostos especials de fabricació.

11. “Destinatari registrat”: Qualsevol persona o entitat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 35 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària autoritzada, en l'exercici de la seva professió i en les condicions que s'estableixin reglamentàriament, a rebre en un dipòsit de recepció del qual és titular productes subjectes a impostos especials que circulin en règim suspensiu procedents d'un altre Estat membre. El destinatari registrat pot ser autoritzat, amb compliment de les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament, a rebre només a títol ocasional, en règim suspensiu, una determinada expedició de productes objecte dels impostos especials de fabricació procedents d'un altre Estat membre. En aquest últim cas, no ha de ser necessàriament titular d'un dipòsit de recepció.

12. “Lliurament directe”: La circulació de productes objecte dels impostos especials en règim suspensiu fins a un lloc de lliurament directe autoritzat per les autoritats competents de l'Estat membre de destinació, en les condicions que

s'estableixin reglamentàriament, si aquest lloc l'ha designat el dipositar autoritzat en aquest Estat membre o el destinatari registrat.

13. "Enviaments garantits": El procediment de circulació intracomunitària de productes objecte dels impostos especials de fabricació, pels quals ja s'ha meritat l'impost en l'Estat membre d'origen, amb destinació a un receptor autoritzat a l'Estat membre de destinació, amb les restriccions que s'estableixen a l'article 63 quant a recepcions en l'àmbit territorial intern, sempre que aquests productes no siguin enviats o transportats, directament o indirectament, pel venedor o a càrrec d'aquest i que es compleixin les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament.

14. "Estat membre" i "territori d'un Estat membre": El territori de cadascun dels estats membres de la Comunitat als quals és aplicable el Tractat, de conformitat amb el que preveu l'article 299 d'aquest, a excepció dels territoris tercers a què es refereix el punt 30.

15. "Expedidor registrat": Qualsevol persona o entitat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 35 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària autoritzada per les autoritats competents de l'Estat membre d'importació a enviar, en l'exercici de la seva professió i en les condicions que fixin les autoritats esmentades, productes objecte dels impostos especials en règim suspensiu només des del lloc de la seva importació en el moment del seu despatx a lliure pràctica d'acord amb l'article 79 del Reglament (CEE) núm. 2913/92.

16. "Exportació": La sortida de l'àmbit territorial intern de productes objecte dels impostos especials de fabricació amb destinació fora del territori de la Comunitat. No obstant això, no es considera exportació la sortida del territori de la Comunitat dels carburants que contenen els dipòsits normals de vehicles i contenidors especials i que s'utilitzen en el seu funcionament en ocasió de la seva circulació de sortida de l'àmbit esmentat.

17. "Fàbrica": L'establiment on, en virtut de l'autorització concedida, amb les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament, es poden extreure, fabricar, transformar, emmagatzemar, rebre i expedir, en règim suspensiu, productes objecte dels impostos especials de fabricació.

18. "Fabricació": L'extracció de productes objecte dels impostos especials de fabricació i qualsevol altre procés pel qual s'obtinguin els productes esmentats a partir d'altres, incloent-hi la transformació, tal com es defineix a l'apartat 32 d'aquest article, tot això sense perjudici del que estableix l'apartat 3 de l'article 15 d'aquesta Llei.

19. "Importació": L'entrada en el territori de la Comunitat de productes objecte dels impostos especials de fabricació, llevat que els productes, en el moment de la seva entrada en el territori esmentat, siguin inclosos en un procediment o règim duaner suspensiu, així com el seu despatx a consum partint d'un procediment o règim duaner suspensiu.

20. "Navegació marítima o aèria internacional": La realitzada partint de l'àmbit territorial intern i que conclou fora d'aquest o viceversa. Així mateix es considera navegació marítima internacional la realitzada per vaixells afectes a la navegació en alta mar que es dediquin a l'exercici d'una activitat industrial, comercial o pesquera, diferent del transport, sempre que la durada de la navegació, sense escala, excedeixi les quaranta-vuit hores.

21. "Navegació privada d'esbarjo": La realitzada mitjançant la utilització d'una embarcació, que no sigui de titularitat pública, pel seu propietari o per la persona que la pugui fer servir, mitjançant l'arrendament o per qualsevol altre títol, per a finalitats no comercials i, en particular, per a finalitats diferents del transport de passatgers o mercaderies o de la prestació de serveis a títol oneros.

22. "Productes d'avitallament": Les provisions de bord, els combustibles, carburants, lubricants i altres olis d'ús tècnic.

23. "Productes objecte dels impostos especials de fabricació": Els productes inclosos en l'àmbit objectiu de cadascun dels impostos esmentats.

24. “Provisions de bord”: Els productes destinats exclusivament al consum de la tripulació i els passatgers.

25. “Receptor autoritzat”: La persona o entitat a què es refereix l'apartat 4 de l'article 35 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària autoritzada, amb compliment de les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament, a rebre, amb finalitats comercials, una expedició determinada de productes objecte dels impostos especials de fabricació procedent d'un altre Estat membre en què ja s'ha produït la meritació de l'impost.

26. “Règim duaner suspensiu”: Qualsevol dels règims que preveu el Reglament (CEE) núm. 2913/92 en relació amb el control duaner de què són objecte les mercaderies no comunitàries en el moment de la seva introducció en el territori duaner de la Comunitat, en dipòsits temporals o en zones franques o dipòsits francs, així com qualsevol dels règims a què es refereix l'article 84, apartat 1, lletra a), del dit Reglament.

27. “Règim suspensiu”: El règim fiscal, consistent en la suspensió d'impostos especials, aplicable a la fabricació, transformació, tinença o circulació de productes objecte dels impostos especials no inclosos en un règim duaner suspensiu.

28. “Representant fiscal”: La persona o entitat designada per un venedor dins el sistema de vendes a distància, establerta en un altre Estat membre de la Comunitat i autoritzada per l'Administració tributària espanyola, amb el compliment previ dels requisits que s'estableixin reglamentàriament, per garantir el pagament, així com per efectuar-lo posteriorment, en lloc del venedor a distància, dels impostos especials de fabricació corresponents als productes enviats pel venedor que representa.

29. “Tercer país”: Tot Estat o territori en què no s'apliqui el Tractat.

El Principat de Mònaco, San Marino, les zones de sobirania del Regne Unit d'Akrotiri i Dhekelia, i l'Illa de Man, no tenen la consideració de tercers països.

Sense perjudici d'això, els moviments de productes subjectes a impostos especials amb origen o destinació en:

a) el Principat de Mònaco tenen la mateixa consideració que els moviments amb origen o destinació a França;

b) San Marino tenen la mateixa consideració que els moviments amb origen o destinació a Itàlia;

c) les zones de sobirania del Regne Unit d'Akrotiri i Dhekelia tenen la mateixa consideració que els moviments amb origen o destinació a Xipre;

d) l'Illa de Man tenen la mateixa consideració que els moviments amb origen o destinació al Regne Unit.

Els moviments de productes subjectes a impostos especials amb origen o destinació a Jungholz i Mittelberg (Kleines Walsertal) tenen la mateixa consideració que els moviments amb origen o destinació a Alemanya.

30. “Territori tercer”:

a) Els territoris compresos en el territori duaner de la Comunitat que s'esmenten a continuació:

- Illes Canàries.
- Departaments francesos d'ultramar.
- Illes Aland.
- Illes del Canal.

b) Els territoris als quals es refereix l'article 299, apartat 4, del Tractat.

c) Els territoris següents no compresos en el territori duaner de la Comunitat:

- Illa de Helgoland.
- Territori de Büsingen.

- Ceuta.
- Melilla.
- Livigno.
- Campione d'Italia.
- Les aigües italianes del llac de Lugano.

31. "Botigues lliures d'impostos": Establiments situats al recinte d'un aeroport o d'un port, ubicats en el territori espanyol peninsular o a les Illes Balears que compleixin els requisits establerts reglamentàriament i efectuïn lliuraments de begudes alcohòliques o de labors del tabac lliures d'impostos a viatgers que els transportin com a equipatge personal, en un vol o una travessia marítima, amb destinació a un tercer país o a un territori tercer.

Els establiments a què es refereix el paràgraf anterior no poden efectuar lliuraments de cervesa, productes intermedis i begudes derivades, lliures d'impostos, a viatgers que els transportin com a equipatge personal amb destinació a les Illes Canàries.

També es consideren botigues lliures d'impostos els establiments situats en el recinte d'un aeroport o d'un port de les Illes Canàries que compleixin els requisits establerts reglamentàriament i efectuïn lliuraments de cervesa, productes intermedis i begudes derivades a viatgers que els transportin com a equipatge personal, en un vol o en una travessia marítima, amb destinació fora de l'àmbit territorial intern.

S'assimilen a lliuraments de productes efectuats per establiments lliures d'impostos els efectuats a bord d'una aeronau o d'un vaixell durant un vol o una travessia marítima de les assenyalades als paràgrafs anteriors.

32. "Transformació": Procés de fabricació pel qual s'obtenen productes objecte dels impostos especials de fabricació a partir, totalment o parcialment, de productes que també ho són i que estan sotmesos a una tributació diferent de la que correspon al producte obtingut. També es considera transformació l'operació en què els productes de partida i finals estan sotmesos a la mateixa tributació, sempre que la quantitat de producte final obtingut sigui superior a la de l'usat. En tot cas, es consideren transformació les operacions de desnaturalització i les d'addició de marcadors o traçadors.

33. "Vendes a distància": Sistema de circulació intracomunitària de productes objecte d'impostos especials de fabricació pels quals ja s'ha meritat l'impost a l'Estat membre d'origen, que siguin adquirits per una persona que no sigui ni un dipositari autoritzat ni un destinatari registrat establert en un altre Estat membre, i que no exerceixi activitats econòmiques independents en relació amb els productes esmentats, amb les restriccions que s'estableixen a l'article 63, sempre que aquests productes siguin enviats o transportats, directament o indirectament, pel venedor o a càrrec d'aquest i que es compleixin les condicions i els requisits que s'estableixen reglamentàriament.»

Dos. Es modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Fet imposable.*

1. Estan subjectes als impostos especials de fabricació, la fabricació i importació dels productes objecte dels impostos esmentats dins el territori de la Comunitat.
2. El que disposa l'apartat anterior és aplicable respecte dels productes que es troben en l'àmbit territorial intern de cadascun dels impostos.
3. El que estableixen els apartats anteriors s'entén sense perjudici del que disposen els articles 23 i 40 d'aquesta Llei.»

Tres. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 6, que queda redactat de la manera següent:

«3. La destrucció total o pèrdua irremeiable dels productes objecte dels impostos especials de fabricació com a conseqüència de l'autorització de les autoritats competents de l'Estat membre en què s'hagi produït aquesta destrucció o pèrdua, sempre que els productes es trobin en règim suspensiu.

Es considera que els productes han estat destruïts totalment o han patit una pèrdua irremeiable quan no es puguin utilitzar com a productes subjectes a impostos especials i es demostrï a satisfacció de les autoritats competents de l'Estat membre en què s'hagin produït o detectat.»

Quatre. Es modifica l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

«Article 7. *Meritació.*

Sense perjudici del que estableixen els articles 23, 28, 37 i 40, l'impost es merita:

1. En els supòsits de fabricació, en el moment de la sortida dels productes objecte dels impostos especials de fabricació de la fàbrica o dipòsit fiscal o en el moment del seu autoconsum. No obstant això, s'efectua en règim suspensiu la sortida dels esmentats productes de fàbrica o dipòsit fiscal quan es destinin:

a) directament a altres fàbriques, dipòsits fiscals, a un lliurament directe, a un destinatari registrat o a l'exportació.

b) a la fabricació de productes que no siguin objecte dels impostos especials de fabricació amb destinació a l'exportació, sempre que es compleixin les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

c) a un dels destinataris a què es refereix l'article 17.1, lletra a), apartat iv), de la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE.

2. En els supòsits d'importació, en el moment del naixement del deute duaner d'importació. No obstant això, quan els productes importats es destinin directament a la seva introducció en una fàbrica o un dipòsit fiscal, a un lliurament directe, quan circulin amb destinació a un destinatari registrat, a un lloc on es produeixi la sortida del territori de la Comunitat dels productes subjectes a impostos especials o a un dels destinataris, situats en l'àmbit territorial comunitari no intern, a què es refereix l'article 17.1, lletra a), apartat iv), de la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE, la importació s'efectua en règim suspensiu.

3. En els supòsits d'expedicions amb destinació a un destinatari registrat, en el moment en què aquest rebí els productes en el lloc de destinació.

4. En els supòsits de lliuraments directes, la meritació es produeix en el moment de la recepció dels productes subjectes en el lloc del seu lliurament directe.

5. En el moment en què es produeixen les pèrdues diferents de les que originen la no-subjecció a l'impost o, en cas que no es conegui aquest moment, en el de la comprovació d'aquestes pèrdues, en els supòsits de tinença o circulació en règim suspensiu dels productes objecte dels impostos especials de fabricació.

6. En els supòsits de vendes a distància, en el moment del lliurament dels productes al destinatari.

7. En els supòsits d'expedicions amb destinació a un receptor autoritzat, en el moment que aquest rebí els productes en el lloc de destinació.

8. En el supòsit d'irregularitats en la circulació en règim suspensiu, en la data d'inici de la circulació, llevat que es provi quan va ser comesa; en aquest cas, aquest és el moment de la meritació.

9. En el supòsit d'irregularitats en la circulació intracomunitària de productes subjectes a impostos especials de fabricació amb l'impost meritat en un altre Estat

membre, en el moment de la seva comissió i, si no es coneix, en el moment del seu descobriment.

10. En el supòsit de no-justificació de la destinació o ús indegut en la circulació de productes objecte dels impostos especials de fabricació que s'han beneficiat d'una exempció o de l'aplicació d'un tipus reduït per raó de la seva destinació, en el moment del seu lliurament al destinatari facultat per rebre'ls, llevat de prova fefaent de la data en què s'ha procedit al seu ús indegut; en aquest cas, aquest és el moment de la meritació. Quan el lliurament d'aquests productes sigui a un destinatari no facultat per rebre'ls, en el moment d'inici de la circulació.

11. En els supòsits a què es refereix l'apartat 8 de l'article 8 d'aquesta Llei, en el moment de la meritació que correspongui d'acord amb els apartats anteriors; en cas que no es conegui aquest moment, en la data d'adquisició o inici de la possessió dels productes per l'obligat i, si no, el moment del seu descobriment.

12. No obstant el que estableix l'apartat 1 d'aquest article, quan els productes sortits de fàbrica o dipòsit fiscal, fora del règim suspensiu, no s'hagin pogut lliurar al destinatari, totalment o parcialment, per causes alienes al dipositar autoritzat expedidor, els productes es poden tornar a introduir en els establiments de sortida, sempre que es compleixin les condicions que s'estableixin reglamentàriament, i es considera que no es va produir la meritació de l'impost en ocasió de la sortida.»

Cinc. Es modifica l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Obligats tributaris.*

1. Als efectes d'aquesta Llei tenen la consideració d'obligats tributaris les persones físiques o jurídiques i entitats a què aquesta imposa el compliment d'obligacions tributàries.

2. Són subjectes passius en qualitat de contribuents:

a) Els dipositaris autoritzats en els supòsits en què la meritació es produeixi a la sortida d'una fàbrica o dipòsit fiscal, o en ocasió de l'autoconsum.

b) Les persones físiques o jurídiques i entitats obligades al pagament del deute duaner quan la meritació es produeixi amb motiu d'una importació.

c) Els destinataris registrats en relació amb l'impost meritat a la recepció dels productes.

d) Els receptors autoritzats en relació amb l'impost meritat en ocasió de la recepció dels productes destinats a aquests.

e) Els dipositaris autoritzats i els destinataris registrats en els supòsits de lliuraments directes.

3. Són subjectes passius, en qualitat de substituïts del contribuent, els representants fiscals a què es refereix l'apartat 28 de l'article 4 d'aquesta Llei.

4. Els dipositaris autoritzats estan obligats al pagament del deute tributari en relació amb els productes expedits en règim suspensiu a qualsevol Estat membre, que el destinatari no hagi rebut. A aquest efecte han de prestar una garantia en la forma i quantia que s'estableixin reglamentàriament, amb validesa en tota la Comunitat Europea. Així mateix, els obligats tributaris d'altres estats membres que hi prestin la garantia corresponent estan obligats al pagament a Espanya del deute tributari corresponent a les irregularitats en la circulació intracomunitària que es produeixen en l'àmbit territorial intern respecte dels béns expedits per aquells.

Quan el dipositar autoritzat i el transportista hagin acordat compartir la responsabilitat a què es refereix aquest apartat, l'Administració tributària pot dirigir-se contra el transportista a títol de responsable solidari.

La responsabilitat cessa una vegada que es provi que el destinatari s'ha fet càrrec dels productes o que s'ha dut a terme l'exportació.

5. En els supòsits d'importacions, han de respondre solidàriament del pagament de l'impost les persones físiques o jurídiques i entitats que estiguin obligades

solidàriament al pagament del deute duaner d'acord amb la normativa vigent sobre la matèria.

6. En els supòsits d'irregularitats a què es refereix l'article 17 d'aquesta Llei, han de respondre solidàriament del pagament de l'impost les persones físiques o jurídiques i entitats obligades a garantir-lo segons la modalitat de circulació intracomunitària en què s'hagin produït les irregularitats.

7. En els supòsits d'irregularitats en relació amb la circulació i la justificació de l'ús o destinació donat als productes objecte dels impostos especials de fabricació que s'han beneficiat d'una exempció o de l'aplicació d'un tipus reduït per raó de la seva destinació, estan obligats al pagament de l'impost i de les sancions que es puguin imposar els expedidors, mentre no justifiquin la recepció dels productes per part del destinatari facultat per rebre'ls; a partir d'aquesta recepció, l'obligació recau sobre els destinataris.

8. Estan obligats al pagament del deute tributari els que posseeixin, utilitzin, comercialitzin o transportin productes objecte dels impostos especials de fabricació, fora dels casos que preveu l'article 16 d'aquesta Llei, quan no acreditin que aquests impostos s'han satisfet a Espanya.

9. Els expedidors registrats estan obligats al pagament del deute tributari en relació amb els productes expedits en règim suspensiu que el destinatari no hagi rebut. La responsabilitat cessa una vegada que es provi que el destinatari s'ha fet càrrec dels productes o que s'ha dut a terme l'exportació.»

Sis. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Ultimació del règim suspensiu.*

Sense perjudici del que estableixen els articles 23, 28 i 37, el règim suspensiu s'ultima, sempre que es compleixin les condicions que s'estableixin reglamentàriament:

- a. Per la realització de qualsevol dels supòsits que originen la meritació de l'impost.
- b. Mitjançant l'exportació dels productes.»

Set. Es modifica l'apartat 2 de l'article 13, que queda redactat de la manera següent:

«2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en els supòsits a què es refereix l'article 17.A).2 d'aquesta Llei, el tipus aplicable és el vigent en el moment de l'enviament dels productes.»

Vuit. Es modifica l'article 16, que queda redactat de la manera següent:

«Article 16. *Circulació intracomunitària.*

1. Els productes objecte dels impostos especials de fabricació, adquirits per particulars en un altre Estat membre, dins el territori de la Comunitat, en què s'ha satisfet l'impost vigent en aquest, per satisfer les seves pròpies necessitats i transportats per ells mateixos, no estan sotmesos a l'impost vigent en l'àmbit territorial intern i la seva circulació i tinença per l'àmbit esmentat no està subjecta a cap condició, sempre que no es destinin a finalitats comercials.

2. La destrucció total o pèrdua irremeiable dels productes objecte dels impostos especials, durant el seu transport en l'àmbit territorial intern en el curs d'un procediment de circulació intracomunitària fora del règim suspensiu que s'hagi iniciat en l'àmbit territorial comunitari no intern, no produeix la meritació dels impostos especials en l'àmbit territorial intern.

3. Amb independència dels supòsits que preveu l'apartat 1 anterior, els productes objecte d'impostos especials de fabricació amb origen o destinació en un

altre Estat membre han de circular dins l'àmbit territorial intern, amb compliment dels requisits que s'estableixin reglamentàriament, a l'empara d'algun dels procediments següents:

- a) En règim suspensiu entre fàbriques o dipòsits fiscals.
- b) En règim suspensiu amb destinació a un destinatari registrat.
- c) En règim suspensiu des d'un establiment del qual és titular un dipositari autoritzat a tot lloc de sortida del territori de la Comunitat tal com està definit a l'apartat 7 de l'article 4 d'aquesta Llei.
- d) En règim suspensiu des de l'establiment d'un dipositari autoritzat establert en un Estat membre diferent del de la seu del beneficiari, a les destinacions a què es refereix l'article 12.1 de la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE.
- e) En règim suspensiu des del lloc d'importació, expedits per un expedidor registrat, a un lloc en què s'hagi autoritzat la recepció de productes en aquest règim.
- f) En règim suspensiu, des de l'establiment d'un dipositari autoritzat fins a un lloc de lliurament directe.
- g) Fora del règim suspensiu, amb destinació a un receptor autoritzat.
- h) Fora del règim suspensiu, dins del sistema de vendes a distància.

4. La circulació intracomunitària en règim suspensiu únicament es pot dur a terme si té lloc a l'empara d'un document administratiu electrònic tramitat d'acord amb els requisits que s'estableixin reglamentàriament, sense perjudici de l'inici de la circulació en un document en suport paper en cas d'indisponibilitat del sistema informatitzat i amb compliment de les condicions fixades reglamentàriament.»

Nou. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Irregularitats en la circulació intracomunitària.*

Si en el curs d'una circulació entre dos estats membres, o entre un Estat membre i un tercer país o territori tercer a través del territori d'un altre Estat membre, una expedició de productes objecte d'impostos especials de fabricació, o part d'aquesta, no és rebuda pel destinatari dels productes en el territori de la Comunitat o no abandona efectivament el territori de la Comunitat, si el seu destí era l'exportació, per causes diferents de les que donen lloc a la no-subjecció a aquests impostos, d'acord amb el que estableix l'article 6 o a l'article 16, apartats 1 i 2, d'aquesta Llei, es considera produïda una irregularitat.

A) Circulació en règim suspensiu.

1. En cas que, en el curs d'una circulació intracomunitària de productes objecte d'impostos especials de fabricació en règim suspensiu:

- a) Es produeixi una irregularitat en l'àmbit territorial intern que doni lloc a la meritació dels impostos especials de fabricació, aquests impostos són exigibles per l'Administració tributària espanyola.
- b) Es produeixi una irregularitat que doni lloc a la meritació dels impostos especials de fabricació, no sigui possible determinar l'Estat membre en què es va produir i es comprovi en l'àmbit territorial intern, es considera que la irregularitat s'ha produït en l'àmbit territorial esmentat i en el moment en què s'ha comprovat, i els impostos especials són exigibles per l'Administració tributària espanyola.

2. Quan productes expedits des de l'àmbit territorial intern no arribin al seu destinatari en un altre Estat membre o no surtin efectivament del territori de la Comunitat, si el seu destí era l'exportació, i no s'ha comprovat durant la circulació cap irregularitat que doni lloc a la meritació dels impostos especials, es considera

que s'ha comès una irregularitat en l'àmbit territorial intern en el moment de l'inici de la circulació, i els impostos especials són exigibles per l'Administració tributària espanyola excepte si, en un termini de quatre mesos a partir de l'inici de la circulació, s'aporta la prova, a satisfacció de l'Administració esmentada, que els productes han estat lliurats al destinatari, que han abandonat efectivament el territori de la Comunitat o que la irregularitat ha tingut lloc fora de l'àmbit territorial intern.

3. En els supòsits que preveuen les lletres a) i b) de l'apartat 1 anterior, l'Administració tributària espanyola ha d'informar, si s'escau, les autoritats competents de l'Estat membre d'expedició.

4. No obstant això, si, en els supòsits que preveu la lletra b) de l'apartat 1 o l'apartat 2 anteriors, abans de l'expiració d'un període de tres anys, a comptar de la data de començament de la circulació, s'arriba a determinar l'Estat membre, diferent d'Espanya, en què s'ha produït realment la irregularitat, els impostos especials són exigibles per l'Estat membre esmentat. En aquest cas, l'Administració tributària espanyola ha de procedir a la devolució dels impostos especials percebuts, una vegada que s'aportin proves de la percepció d'aquests impostos a l'Estat membre en què realment es va produir la irregularitat.

5. Si, en supòsits similars als que s'ha fet referència a la lletra b) de l'apartat 1 o l'apartat 2 anteriors, tot i que s'hagi presumit que una irregularitat ha tingut lloc en l'àmbit territorial comunitari no intern, abans de l'expiració d'un període de tres anys a comptar de la data de començament de la circulació, s'arriba a determinar que la irregularitat s'havia produït realment dins l'àmbit territorial intern, els impostos especials són exigibles per l'Administració tributària espanyola, que n'ha d'informar les autoritats competents de l'Estat membre en què inicialment s'han percebut els impostos esmentats.

B) Circulació fora del règim suspensiu.

1. En cas que, en el curs d'una circulació intracomunitària de productes objecte d'impostos especials de fabricació pels quals ja s'hagi meritat l'impost en l'Estat membre d'expedició situat en l'àmbit territorial comunitari no intern:

a) Es produeixi una irregularitat en l'àmbit territorial intern que doni lloc a la meritació dels impostos especials de fabricació, aquests impostos són exigibles per l'Administració tributària espanyola.

b) Es produeixi una irregularitat que doni lloc a la meritació dels impostos especials de fabricació, no sigui possible determinar l'Estat membre en què es va produir i es comprovi en l'àmbit territorial intern, es considera que la irregularitat s'ha produït en l'àmbit territorial esmentat i els impostos especials són exigibles per l'Administració tributària espanyola.

2. No obstant això, si, en el supòsit que preveu la lletra b) de l'apartat 1 anterior, abans de l'expiració d'un període de tres anys, a comptar de la data d'adquisició dels productes, s'arriba a determinar l'Estat membre, diferent d'Espanya, en què s'ha produït realment la irregularitat, els impostos especials són exigibles per l'Estat membre esmentat. En aquest cas, l'Administració tributària espanyola ha de procedir a la devolució dels impostos especials percebuts, una vegada que s'aportin proves de la percepció d'aquests impostos en l'Estat membre en el que realment es va produir la irregularitat.

3. En el cas de productes objecte d'impostos especials de fabricació pels quals ja s'hagi meritat l'impost en l'àmbit territorial intern que, tot i haver estat expedits des de l'àmbit esmentat amb destinació a l'àmbit territorial comunitari no intern, siguin objecte d'una irregularitat fora de l'àmbit territorial intern que doni lloc al fet que els impostos especials siguin percebuts en l'Estat membre en què s'hagi produït o comprovat la irregularitat, l'Administració tributària espanyola ha de procedir a la devolució dels impostos especials percebuts, una vegada que s'aportin proves de la percepció d'aquests impostos en l'Estat membre esmentat.»

Deu. Es modifica l'apartat 5 de l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«5. La circulació de productes objecte dels impostos especials de fabricació sense que vagin acompanyats dels documents que s'estableixin reglamentàriament i, si s'escau, sense l'ARC en la circulació intracomunitària dins l'àmbit territorial intern, quan no constitueixi una infracció tributària greu, se sanciona, en concepte d'infracció tributària lleu, amb una multa pecuniària proporcional del 10 per cent de la quota que correspondria als productes en circulació, amb un mínim de 600 euros.»

Onze. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 21, que queda redactat de la manera següent:

«3. Les begudes alcohòliques destinades a ser lliurades per botigues lliures d'impostos i transportades en l'equipatge personal dels viatgers que es traslladin, per via aèria o marítima, a un tercer país o a un territori tercer diferent de les Illes Canàries.»

Dotze. Es modifica l'apartat 12 de l'article 23, que queda redactat de la manera següent:

«12. No són aplicables, pel que fa a les Illes Canàries, les disposicions següents d'aquesta Llei:

- a) Els apartats 9, 11, 12, 13, 15, 25, 28 i 33 de l'article 4.
- b) Els apartats 4, 5, 7 i 8 de l'article 7.
- c) Les lletres c), d) i e) de l'apartat 2 i els apartats 3, 6 i 9 de l'article 8.
- d) Els apartats c), d) i e) de l'apartat 1 de l'article 10.
- e) L'apartat 2 de l'article 13.
- f) Els apartats 2, 3 i 4 de l'article 16.
- g) L'article 17.
- h) L'apartat 4 de l'article 8 i l'apartat 7 de l'article 15, pel que fa exclusivament, en els dos casos, a la circulació intracomunitària.»

Tretze. Es modifica la lletra o) de l'apartat 1 de l'article 49, que queda redactada de la manera següent:

«o) Es considera definit en aquest article qualsevol altre producte al qual, d'acord amb el que disposa l'article 20.2 de la Directiva 2003/96/CE del Consell, de 27 d'octubre de 2003, per la qual es reestructura el règim comunitari d'imposició dels productes energètics i de l'electricitat, siguin aplicables les disposicions de control i circulació que preveu la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE.»

Catorze. Es modifica l'apartat 3 de l'article 50, que queda redactat de la manera següent:

«3. Sense perjudici del que estableix l'apartat 7 de l'article 8, l'aplicació dels tipus reduïts fixats per als epígrafs 1.4, 1.12 i 2.10 queda condicionada al compliment de les condicions que s'estableixin reglamentàriament quant a l'addició de traçadors i marcadors, així com la utilització que realment es fa dels productes. Aquestes condicions poden comprendre l'ús de mitjans de pagament específics.»

Quinze. Es modifica l'article 53, que queda redactat de la manera següent:

«Article 53. *Normes particulars de gestió.*

1. Sense perjudici del que estableix l'apartat 17 de l'article 4 d'aquesta Llei, tenen la consideració de fàbrica:

a) Els establiments en què se sotmetin els productes objecte de l'impost que defineix l'apartat 1 de l'article 49 d'aquesta Llei a un tractament definit, segons el concepte que estableix la nota complementària número 5 del capítol 27 de la nomenclatura combinada.

b) Sempre que ho sol·licitin els seus titulars, els establiments en què se sotmetin productes objecte de l'impost, compresos en la tarifa 1a d'aquest, a una transformació química. A aquests efectes, s'entén per "transformació química" qualsevol operació que tingui per objecte la transformació molecular del producte que se sotmet a aquesta.

2. No obstant el que estableix l'apartat 18 de l'article 4 d'aquesta Llei, no tenen la consideració de fabricació les operacions mitjançant les quals l'usuari d'un producte objecte de l'impost el torni a utilitzar en el mateix establiment, sempre que l'impost satisfet per aquest no sigui inferior al que correspongui al producte reutilitzat.

3. No obstant el que estableix l'apartat 17 de l'article 4 d'aquesta Llei, no tenen la consideració de fàbrica els establiments en què s'obtinguin, de manera accessòria, petites quantitats de productes objecte de l'impost. Reglamentàriament s'ha d'establir un procediment simplificat per a la liquidació i el pagament de l'impost en aquests supòsits.

4. La circulació, tinença i utilització de gas natural i la dels productes inclosos en l'àmbit objectiu de l'impost sobre hidrocarburs i no compresos en les definicions de l'article 49.1 d'aquesta Llei no està sotmesa a requisits formals específics en relació amb el dit impost, sense perjudici del que disposa l'apartat 6 i de l'obligació de justificar-ne l'origen i procedència pels mitjans de prova admissibles en dret.

5. En relació amb els productes compresos a la tarifa 2a i amb el gas natural als quals s'apliqui l'exempció que estableix l'article 51.1 d'aquesta Llei, s'han d'observar les regles particulars següents:

a) Sense perjudici del que disposa l'apartat 1.a) d'aquest article, no té la consideració de fabricació l'obtenció de productes compresos a la tarifa 2a, a partir d'altres igualment inclosos en la dita tarifa pels quals ja s'ha ultimat el règim suspensiu. Això no obsta el compliment dels requisits que, si s'escau, siguin exigibles en relació amb l'aplicació de l'exempció que preveu l'article 51.1 d'aquesta Llei.

b) Quan el gas natural o els productes compresos a la tarifa 2a als quals es refereix aquest apartat es destinin de manera sobrevinguda a un ús com combustible o carburant, l'impost és exigible a qui els destini o comercialitzi amb destinació a aquestes finalitats d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament.

6. En els intercanvis intracomunitaris de gas natural s'han d'observar les regles següents:

a) No hi són aplicables els procediments a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 16 d'aquesta Llei.

b) Quan la recepció, en l'àmbit territorial intern, de gas natural procedent de l'àmbit territorial comunitari no intern es produeixi directament en un dipòsit fiscal, incloent-hi els gasoductes i xarxes de gasoductes de conformitat amb el que estableix l'article 4.10, la recepció s'entén efectuada en règim suspensiu i hi són aplicables, amb caràcter general, les normes que preveu aquesta Llei per als productes objecte dels impostos especials de fabricació que es trobin a l'emparedat del règim esmentat.

c) En els supòsits, diferents dels assenyalats a la lletra anterior, de recepció en l'àmbit territorial intern de gas natural procedent de l'àmbit territorial comunitari no intern, els receptors estan sotmesos al mateix règim que els destinataris registrats a què es refereix l'apartat 11 de l'article 4, sense perjudici del que estableix l'apartat 4 d'aquest article.

d) En els enviaments de gas natural efectuats des de l'àmbit territorial intern amb destinació a l'àmbit territorial comunitari no intern, els expedidors han d'acreditar,

quan siguin requerits per a això, que el destinatari és una empresa registrada a aquest efecte en l'Estat membre de destinació de què es tracti, d'acord amb la normativa que estableixi l'Estat membre esmentat, i que el destinatari ha rebut el gas natural.»

Setze. S'afegeix un apartat 3 a l'article 61, que queda redactat de la manera següent:

«3. Les labors del tabac destinades a ser lliurades per botigues lliures d'impostos i transportades en l'equipatge personal dels viatgers que es traslladin, per via aèria o marítima, a un tercer país o territori.»

Disset. Es modifica l'article 63, que queda redactat de la manera següent:

«Article 63. *Normes particulars de gestió.*

La recepció de labors del tabac procedents d'altres estats membres de la Comunitat queda restringida als dipositaris autoritzats, destinataris registrats, receptors autoritzats o destinataris en el sistema de vendes a distància que reuneixin, en tots els casos, les condicions que prevegi la normativa vigent en matèria de distribució.»

Divuit. Es modifica l'article 64 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 64 bis. *Definicions i adaptacions de les disposicions comunes als impostos especials de fabricació.*

A) Als efectes de l'impost sobre l'electricitat s'entén per:

1. "Dipòsit fiscal". Als efectes de l'apartat 10 de l'article 4 d'aquesta Llei es consideren "dipòsit fiscal":

a) La xarxa de transport d'energia elèctrica constituïda per línies, parcs, transformadors i altres elements elèctrics amb tensions iguals o superiors a 220 quilovolts (kV) i aquelles altres instal·lacions que, sigui quina sigui la seva tensió, compleixin funcions de transport o d'interconnexió internacional.

b) Les instal·lacions de distribució d'energia elèctrica. S'entenen com a tals totes les xarxes i instal·lacions per al trànsit d'energia elèctrica no incloses a la lletra a) anterior quan no estiguin afectes a l'ús exclusiu dels seus titulars.

2. "Fàbrica". Als efectes de l'apartat 17 de l'article 4 d'aquesta Llei es consideren "fàbriques":

a) Les instal·lacions de producció d'energia elèctrica que, d'acord amb la normativa reguladora del sector elèctric, estiguin incloses en el règim ordinari o en el règim especial.

b) Qualsevol altres instal·lacions en què es porti a terme "producció d'energia elèctrica".

3. "Producció d'energia elèctrica". La fabricació tal com es defineix a l'apartat 18 de l'article 4 d'aquesta Llei. No obstant això, no es considera producció d'energia elèctrica l'obtenció d'energia elèctrica fora de les instal·lacions a què es refereix la lletra a) de l'apartat 2 d'aquest article, per mitjà de generadors o conjunts de generadors d'una potència total no superior a 100 quilowatts (kW).

4. "Subjectes passius". A més dels que tinguin aquesta consideració d'acord amb el que disposa l'article 8 d'aquesta Llei, tenen la consideració de subjectes passius, en qualitat de substituïts del contribuent, els que, en el supòsit que preveu la lletra a) de l'apartat 5 d'aquest article, realitzin els subministraments d'energia elèctrica a títol oneros.

5. “Meritació”:

a) No obstant el que disposa l'article 7 d'aquesta Llei, quan la sortida de l'energia elèctrica de les instal·lacions considerades fàbriques o dipòsits fiscals es produeixi en el marc d'un contracte de subministrament d'energia elèctrica efectuat a títol oneros, la meritació de l'impost sobre l'electricitat es produeix en el moment en què sigui exigible la part del preu corresponent a l'energia elèctrica subministrada en cada període de facturació.

b) Per a l'aplicació del que preveu l'apartat 1 de l'article 7 d'aquesta Llei, en relació amb subministraments d'energia elèctrica diferents d'aquells als quals es refereix la lletra a) anterior d'aquest apartat, els subjectes passius poden considerar que el conjunt de l'energia elèctrica subministrada durant períodes de fins a seixanta dies consecutius ha sortit de la fàbrica o dipòsit fiscal el primer dia del primer mes natural següent a la conclusió del període esmentat.

6. “Repercussió.” El que disposa l'article 14 d'aquesta Llei és aplicable en relació amb l'impost sobre l'electricitat tenint en compte les regles específiques següents:

a) Quan la contraprestació per un subministrament d'energia elèctrica s'hagi de satisfer a més d'un subjecte passiu, cadascun d'aquests repercuteix la porció de quota imputable a la part de la contraprestació que li correspongui percebre. En particular, la repercussió de la porció de quota corresponent als peatges per utilització d'una xarxa de transport que tingui la condició de “dipòsit fiscal” l'ha d'efectuar, quan aquest concepte es facturi separadament, el titular de la xarxa esmentada en la seva condició de subjecte passiu de l'impost.

b) Sense perjudici del que disposa la lletra a) anterior, en els casos de lliuraments d'energia elèctrica efectuats amb la intermediació de l'operador del mercat a què es refereix l'article 33 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, la repercussió sobre els adquirents de les quotes meritades que corresponguin l'ha d'efectuar el subjecte passiu per mitjà de l'operador del mercat esmentat.

B) No hi són aplicables en relació amb l'impost sobre l'electricitat les disposicions següents que conté el capítol I del títol I d'aquesta Llei:

- a) Els apartats 9, 11, 12, 13, 15, 22, 24, 25, 28, 29, 32 i 33 de l'article 4.
- b) La lletra b) de l'apartat 1 i els apartats 4, 5, 7 i 8 de l'article 7.
- c) Les lletres c), d) i e) de l'apartat 2 i els apartats 3 i 4 de l'article 8.
- d) Les lletres e) i f) de l'apartat 1 de l'article 9.
- e) Les lletres b), c), d) i e) de l'apartat 1 de l'article 10.
- f) L'apartat 2 de l'article 13.
- g) L'apartat 7 de l'article 15.
- h) L'article 16.
- i) L'article 17.»

Dinou. Es modifica l'article 64 sisè, que queda redactat de la manera següent:

«Article 64 sisè. *Disposicions especials en relació amb els intercanvis intracomunitaris d'energia elèctrica.*

No obstant el que disposen els articles 5, 7, 8 i 11 d'aquesta Llei, l'exacció de l'impost en relació amb l'energia elèctrica amb procedència o destinació en l'àmbit territorial comunitari no intern s'ha d'efectuar d'acord amb les disposicions especials següents:

1. Està subjecta a l'impost sobre l'electricitat l'adquisició intracomunitària d'energia elèctrica procedent de l'àmbit territorial comunitari no intern.

2. Als efectes del que disposa l'apartat anterior es consideren adquisició intracomunitària d'energia elèctrica:

a) Les operacions que respecte de l'energia elèctrica tinguin la consideració d'adquisició intracomunitària de béns, d'acord amb el que disposa la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit. En aquest cas són subjectes passius de l'impost els que tinguin aquesta consideració als efectes d'aquest últim impost.

b) Qualsevol altra operació que, sense tenir aquesta consideració a efectes de l'impost sobre el valor afegit, tingui com a resultat la recepció en l'àmbit territorial intern de l'impost sobre l'electricitat d'energia elèctrica procedent de l'àmbit territorial comunitari no intern. En aquest cas són subjectes passius els receptors de l'energia elèctrica en l'àmbit esmentat.

3. En el supòsit que preveu l'apartat 1, l'impost es merita quan es produeixi la meritació de l'impost sobre el valor afegit que recaigui sobre les operacions esmentades, o bé, si s'escau, en el moment de la recepció en l'àmbit territorial intern de l'energia elèctrica procedent de l'àmbit territorial comunitari no intern. No obstant això, quan l'energia elèctrica es rebi directament en una fàbrica o dipòsit fiscal, tal com es defineixen a l'article 64 bis d'aquesta Llei, l'adquisició intracomunitària s'ha d'efectuar en règim suspensiu.

4. L'enviament amb destinació a l'àmbit territorial comunitari no intern d'energia elèctrica que es trobi en règim suspensiu constitueix una operació exempta i es considera ultimat el règim esmentat una vegada acreditada la sortida de l'àmbit territorial intern.»

Vint. Es modifica la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 78, que queda redactada de la manera següent:

«a) Si l'enviament té lloc amb destinació al "territori de la Comunitat" que defineix l'apartat 7 de l'article 4 d'aquesta Llei, diferent de l'àmbit territorial que defineix l'article 76 d'aquesta Llei, l'empresari remitent ha d'acreditar, quan sigui requerit per a això, que el receptor del carbó és una empresa registrada a aquest efecte en l'Estat membre de què es tracti, d'acord amb la normativa que estableixi l'Estat membre esmentat i que el destinatari ha rebut el carbó. Els enviaments de carbó amb destinació a la Comunitat Autònoma de les Canàries es regeixen pel que disposa la lletra següent.»

Article quart. *Modificació del text refós de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març.*

S'introdueixen les modificacions següents en el text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març.

U. Es modifica la lletra g) de l'apartat 1 de l'article 14, que queda redactada de la manera següent:

«g) Les rendes obtingudes en territori espanyol, sense mediació d'un establiment permanent en aquest, procedents de l'arrendament, cessió o transmissió de contenidors o de vaixells i aeronaus sense dotació, utilitzats en la navegació marítima o aèria internacional.

En el cas d'aeronaus, l'exempció també s'aplica quan el grau d'utilització en trajectes internacionals representi més del 50 per cent de la distància total recorreguda en els vols efectuats per totes les aeronaus utilitzades per la companyia arrendatària.»

Dos. S'afegeixen dues noves lletres, k) i l), a l'apartat 1 de l'article 14 amb la redacció següent:

«k) Els dividends i les participacions en beneficis obtinguts sense mediació d'un establiment permanent per fons de pensions equivalents als que regula el text

refós de la Llei de plans i fons de pensions aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre, que siguin residents en un altre Estat membre de la Unió Europea o per establiments permanents de les institucions esmentades situats en un altre Estat membre de la Unió Europea.

Es consideren fons de pensions equivalents les institucions de previsió social que compleixin els requisits següents:

– Que tinguin per objecte exclusiu proporcionar una prestació complementària en el moment de la jubilació, mort, incapacitat o dependència en els mateixos termes que preveu l'article 8.6 del text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions.

– Que les contribucions empresarials que es puguin realitzar s'imputin fiscalment al partícip al qual es vincula la prestació, i se li transmeti de manera irrevocable el dret a la percepció de la prestació futura.

– Que tinguin un règim fiscal preferencial d'ajornament impositiu tant respecte de les aportacions com de les contribucions empresarials realitzades a aquests. Aquest règim s'ha de caracteritzar per la tributació efectiva de totes les aportacions i contribucions, així com de la rendibilitat obtinguda en la seva gestió en el moment de la percepció de la prestació.»

«l) Els dividendes i les participacions en beneficis obtinguts sense mediació d'un establiment permanent per les institucions d'inversió col·lectiva que regula la Directiva 2009/65/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juliol de 2009, per la qual es coordinen les disposicions legals, reglamentàries i administratives sobre determinats organismes d'inversió col·lectiva en valors mobiliaris; no obstant això, en cap cas l'aplicació d'aquesta exempció pot donar lloc a una tributació inferior a la que hauria resultat si s'hagués aplicat a les rendes esmentades el mateix tipus de gravamen pel qual tributen en l'impost sobre societats les institucions d'inversió col·lectiva domiciliades en territori espanyol.»

Tres. S'afegeix un nou apartat 6 a l'article 24 amb la redacció següent:

«6. Quan es tracti de contribuents residents en un altre Estat membre de la Unió Europea, s'hi apliquen les regles especials següents:

1a Per a la determinació de la base imposable corresponent als rendiments que obtinguin sense mediació d'un establiment permanent, es poden deduir les despeses que preveu la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, sempre que el contribuent acreditat que estan relacionades directament amb els rendiments obtinguts a Espanya i que tenen un vincle econòmic directe i indissociable amb l'activitat realitzada a Espanya.

2a La base imposable corresponent als guanys patrimonials es determina aplicant, a cada alteració patrimonial que es produeixi, les normes que preveuen la secció 4a del capítol II del títol III i la secció 6a del títol X, llevat de l'article 94.1.a), segon paràgraf, de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.»

Quatre. Es modifica l'apartat 2 de l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«2. Els subjectes obligats a retenir han de retenir o ingressar a compte una quantitat equivalent a la que resulti d'aplicar les disposicions que preveu aquesta Llei per determinar el deute tributari corresponent als contribuents per aquest impost sense establiment permanent o les que estableixi un conveni per evitar la doble imposició que hi sigui aplicable, sense tenir en consideració el que disposen els articles 24.2, 24.6, 26 i 44.

Sense perjudici d'això, per al càlcul de l'ingrés a compte cal atènyer-se al que es disposi reglamentàriament.»

Cinc. Es modifica l'apartat 4 de l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«4. No és procedent practicar una retenció o un ingrés a compte respecte de:

a) Les rendes que n'estiguin exemptes en virtut del que disposa l'article 14 o un conveni per evitar la doble imposició que hi sigui aplicable, sense perjudici de l'obligació de declarar que preveu l'apartat 5 d'aquest article.

No obstant això, sí que hi ha l'obligació de practicar una retenció o un ingrés a compte respecte de les rendes a què es refereixen les lletres j), k) i l) de l'apartat 1 de l'article 14.

No hi ha l'obligació de presentar una declaració respecte dels rendiments a què es refereix l'article 14.1 d).

b) El rendiment derivat de la distribució de la prima d'emissió d'accions o participacions, o de la reducció de capital. En aquests supòsits es pot establir reglamentàriament l'obligació de practicar una retenció o un ingrés a compte.

c) Les rendes satisfetes o abonades a contribuents per aquest impost sense un establiment permanent, quan s'acrediti el pagament de l'impost o la procedència de l'exempció.

d) Les rendes a què es refereix l'article 118.1.c) del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març.

e) Les rendes que s'estableixin reglamentàriament.»

Article cinquè. *Modificació del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març.*

S'introdueixen les modificacions següents en el text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març.

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 12, que queda redactat de la manera següent:

«2. Són deduïbles les pèrdues per deteriorament dels crèdits derivades de les possibles insolvències dels deutors, quan en el moment de la meritació de l'impost concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Que hagi transcorregut el termini de sis mesos des del venciment de l'obligació.

b) Que el deutor estigui declarat en situació de concurs.

c) Que el deutor estigui processat pel delicte d'aixecament de béns.

d) Que les obligacions hagin estat reclamades judicialment o siguin objecte d'un litigi judicial o procediment arbitral de la solució del qual depengui el seu cobrament.

No són deduïbles les pèrdues respecte dels crèdits que s'esmenten seguidament, excepte que siguin objecte d'un procediment arbitral o judicial que versí sobre la seva existència o quantia:

1r Els deguts o fiançats per entitats de dret públic.

2n Els fiançats per entitats de crèdit o societats de garantia recíproca.

3r Els garantits mitjançant drets reals, pacte de reserva de domini i dret de retenció, excepte en els casos de pèrdua o enviliment de la garantia.

4t Els garantits mitjançant un contracte d'assegurança de crèdit o caució.

5è Els que hagin estat objecte de renovació o pròrroga expressa.

No són deduïbles les pèrdues per a la cobertura del risc derivat de les possibles insolvències de persones o entitats vinculades amb el creditor, llevat del cas

d'insolvència judicialment declarada, ni les pèrdues basades en estimacions globals del risc d'insolvències de clients i deutors.

S'han d'establir reglamentàriament les normes relatives a les circumstàncies determinants del risc derivat de les possibles insolvències dels deutors de les entitats financeres i les concernents a l'import de les pèrdues per a la cobertura del risc esmentat, així com les normes relatives a la deduïbilitat de les correccions valoratives per deteriorament de valor dels instruments de deute valorats pel seu cost amortitzat que posseeixin els fons de titulització hipotecària i els fons de titulització d'actius a què es refereixen les lletres g) i h), respectivament, de l'apartat 1 de l'article 7 d'aquesta Llei.»

Dos. S'afegeix una disposició transitòria trenta-unena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria trenta-unena. *Deteriorament d'instruments de deute dels fons de titulització.*

Mentre no s'estableixin reglamentàriament les normes relatives a la deduïbilitat de les correccions valoratives per deteriorament de valor dels instruments de deute valorats pel seu cost amortitzat que posseeixin els fons de titulització hipotecària i els fons de titulització d'actius a què es refereixen les lletres g) i h), respectivament, de l'apartat 1 de l'article 7 d'aquesta Llei, s'apliquen els criteris establerts per a les entitats de crèdit sobre la deduïbilitat de la cobertura específica del risc d'insolvència del client.»

Article sisè. *Modificació de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.*

Es modifica la lletra ñ) de l'article 7 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, que queda redactada en els termes següents:

«ñ) Els premis de les loteries i apostes organitzades per l'entitat pública empresarial Loteries i Apostes de l'Estat i pels òrgans o entitats de les comunitats autònomes, així com dels sortejos organitzats per la Creu Roja Espanyola i de les modalitats de jocs autoritzades a l'Organització Nacional de Cecs Espanyols.

Igualment, els premis de loteries, apostes i sortejos organitzats per organismes públics o entitats que exerceixin activitats de caràcter social o assistencial sense ànim de lucre establerts en altres estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i que persegueixin objectius idèntics als dels organismes o entitats assenyalats al paràgraf anterior.»

Article setè. *Modificació de l'article 23 de la Llei 8/1991, de 25 de març, per la qual s'aprova l'arbitri sobre la producció i la importació a les ciutats de Ceuta i Melilla.*

«Article 23. *Infraccions i sancions.*

El règim d'infraccions i sancions aplicables a aquest impost és, amb caràcter general, el que regulen la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i les disposicions que la complementin i despleguin i, amb caràcter especial, el que preveu la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit.»

Disposició addicional. *Compliment de la Decisió de la Comissió Europea relativa a l'amortització fiscal del Fons de Comerç Financer per a l'adquisició de participacions estrangeres.*

A partir de la notificació de la Decisió de la Comissió Europea relativa a l'amortització fiscal del Fons de Comerç Financer per a l'adquisició de participacions estrangeres, en l'assumpte

Ajuda d'Estat núm. C45/2007-Espanya, es procedeix a la modificació de l'article 12.5 del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, per tal d'adoptar les mesures necessàries en aplicació de la Decisió esmentada.

Disposició transitòria primera. *Lloc de realització en l'impost sobre el valor afegit dels serveis d'accés relatius a manifestacions culturals, artístiques o esportives, fires i exposicions prestats a un empresari o professional que actua com a tal.*

A partir de l'1 de gener de 2011, el número 3r de l'apartat u de l'article 70 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, queda redactat de la manera següent:

«3r L'accés a manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives o similars, com les fires i exposicions, i els serveis accessoris a aquest, sempre que el seu destinatari sigui un empresari o professional que actua com a tal i les manifestacions tinguin lloc efectivament en el territori esmentat.»

Disposició transitòria segona. *Lloc de realització en l'impost sobre el valor afegit dels serveis relacionats amb béns mobles, dels accessoris als transports i els relatius a manifestacions culturals, artístiques o esportives, fires i exposicions el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal.*

A partir de l'1 de gener de 2011, el número 7è de l'apartat u de l'article 70 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, queda redactat de la manera següent:

«7è Els que s'enuncien a continuació, quan es prestin materialment en el territori esmentat i el seu destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal:

- a) Els serveis accessoris als transports com ara la càrrega i descàrrega, transbord, manipulació i serveis similars.
- b) Els treballs i les execucions d'obra realitzats sobre béns mobles corporals i els informes pericials, valoracions i dictàmens relatius a aquests béns.
- c) Els serveis relacionats amb manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives, jocs d'atzar o similars, com les fires i exposicions, incloent-hi els serveis d'organització d'aquests i els altres serveis accessoris als anteriors.»

Disposició transitòria tercera. *Lloc de realització en l'impost sobre el valor afegit dels serveis d'arrendament de mitjans de transport.*

A partir de l'1 de gener de 2013, el número 9è de l'apartat u de l'article 70 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, queda redactat de la manera següent:

«9è A) Els serveis d'arrendament de mitjans de transport en els casos següents:

- a) Els d'arrendament a curt termini quan els mitjans de transport es posin efectivament en possessió del destinatari en el territori esmentat.
- b) Els d'arrendament a llarg termini quan el destinatari no tingui la condició d'empresari o professional que actua com a tal sempre que estigui establert o tingui el domicili o la residència habitual en el territori esmentat.

No obstant això, quan els arrendaments a llarg termini el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal tinguin per objecte embarcacions d'esbarjo, s'entenen prestats en el territori d'aplicació de l'impost quan aquestes es posin efectivament en possessió del destinatari en aquest sempre que el servei el presti realment un empresari o professional des de la seu de la seva activitat econòmica o un establiment permanent situat en el territori esmentat.

B) Als efectes del que disposa aquest número, s'entén per curt termini la tinença o l'ús continuat dels mitjans de transport durant un període ininterromput no superior a trenta dies i, en el cas dels vaixells, no superior a noranta dies.»

Disposició transitòria quarta. *Lloc de realització en l'impost general indirecte canari dels serveis d'accés relatius a manifestacions culturals, artístiques o esportives, fires i exposicions prestats a un empresari o professional que actua com a tal.*

A partir de l'1 de gener de 2011, el número 3 de l'article 17.tres.u de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries, queda redactat de la manera següent:

«3. L'accés a manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives o similars, com les fires i exposicions, i els serveis accessoris a aquest, sempre que el seu destinatari sigui un empresari o professional que actua com a tal i les manifestacions tinguin lloc efectivament en el territori esmentat.»

Disposició transitòria cinquena. *Lloc de realització en l'impost general indirecte canari dels serveis relacionats amb béns mobles, dels accessoris als transports i els relatius a manifestacions culturals, artístiques o esportives, fires i exposicions el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal.*

A partir de l'1 de gener de 2011, el número 8 de l'article 17.tres.u de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries, queda redactat de la manera següent:

«8. Els que s'enuncien a continuació, quan es prestin materialment en el territori esmentat i el seu destinatari no sigui un empresari o professional que actua com a tal:

- a) Els serveis accessoris als transports, com ara la càrrega i descàrrega, transbord, manipulació i serveis similars.
- b) Els treballs i les execucions d'obra realitzats sobre béns mobles corporals i els informes pericials, valoracions i dictàmens relatius als béns esmentats.
- c) Els serveis relacionats amb manifestacions culturals, artístiques, esportives, científiques, educatives, recreatives, jocs d'atzar o similars, com les fires i exposicions, incloent-hi els serveis d'organització d'aquests i els altres serveis accessoris als anteriors.»

Disposició transitòria sisena. *Lloc de realització en l'impost general indirecte canari dels serveis d'arrendament de mitjans de transport.*

A partir de l'1 de gener de 2013, el número 10 de l'article 17.tres.u de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de les Canàries, queda redactat de la manera següent:

«10. A) Els serveis d'arrendament de mitjans de transport en els casos següents:

- a) Els d'arrendament a curt termini quan els mitjans de transport es posin efectivament a disposició del destinatari en el territori esmentat.
- b) Els d'arrendament a llarg termini quan el destinatari no tingui la condició d'empresari o professional que actua com a tal, sempre que estigui establert o tingui el seu domicili o residència habitual en el territori esmentat.

No obstant això, quan els arrendaments a llarg termini el destinatari dels quals no sigui un empresari o professional que actua com a tal tinguin per objecte embarcacions d'esbarjo, s'entenen prestats en el territori d'aplicació de l'impost quan aquestes es posin efectivament a disposició del destinatari en aquest sempre que el servei el presti realment un empresari o professional des de la seu de la seva activitat econòmica o un establiment permanent situat en el territori esmentat.

B) Als efectes del que disposa aquest número, s'entén per curt termini la tinença o l'ús continuat dels mitjans de transport durant un període ininterromput no superior a trenta dies i, en el cas dels vaixells, no superior a noranta dies.»

Disposició transitòria setena. *Sol·licituds de devolució presentades per empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost sobre el valor afegit corresponents a quotes suportades el 2009.*

Les sol·licituds de devolució d'empresaris o professionals no establerts en el territori d'aplicació de l'impost sobre el valor afegit però establerts a la Comunitat, Illes Canàries, Ceuta o Melilla presentades fins al 31 de desembre de 2009, s'han de tramitar d'acord amb l'article 119 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, segons la seva redacció vigent fins a aquesta data.

Disposició derogatòria.

Queden derogats, amb efectes des de l'1 de gener de 2010, els articles 73 i 74 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.14a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre Hisenda general i deute de l'Estat.

Disposició final segona. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquesta Llei s'incorporen al dret espanyol la Directiva 2008/8/CE del Consell, de 12 de febrer de 2008, per la qual es modifica la Directiva 2006/112/CE pel que fa al lloc de la prestació de serveis; la Directiva 2008/9/CE del Consell, de 12 de febrer de 2008, per la qual s'estableixen disposicions d'aplicació relatives a la devolució de l'impost sobre el valor afegit, prevista a la Directiva 2006/112/CE, a subjectes passius no establerts en l'Estat membre de devolució, però establerts en un altre Estat membre; la Directiva 2008/117/CE de 16 de desembre de 2008, per la qual es modifica la Directiva 2006/112/CE, relativa al sistema comú de l'impost sobre el valor afegit, a fi de combatre el frau fiscal vinculat a les operacions intracomunitàries, i la Directiva 2008/118/CE del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa al règim general dels impostos especials, i per la qual es deroga la Directiva 92/12/CEE.

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març.*

S'introdueixen les modificacions següents en el text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març:

U. La lletra b) de l'apartat 2 de l'article 67 queda redactada de la manera següent:

«b) Que tingui una participació, directa o indirecta, almenys, del 75 per cent del capital social d'una altra o d'unes altres societats el primer dia del període impositiu en què sigui aplicable aquest règim de tributació, o, almenys, del 70 per cent del capital social, si es tracta de societats les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat. Aquest últim percentatge també és aplicable quan es tinguin participacions indirectes en altres societats sempre que s'assoleixi el percentatge esmentat a través de societats dependents les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat.»

Dos. S'afegeix una lletra e) a l'apartat 4 de l'article 67, que queda redactada de la manera següent:

«e) Les societats dependents l'exercici social de les quals, determinat per imperatiu legal, no es pugui adaptar al de la societat dominant.»

Tres. L'article 69 queda redactat de la manera següent:

«Article 69. *Determinació del domini indirecte.*

1. Quan una societat tingui en una altra societat almenys el 75 per cent del seu capital social o, almenys, el 70 per cent del capital social, si es tracta de societats les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat i, al seu torn, aquesta segona es trobi en la mateixa situació respecte d'una tercera, i així

successivament, per calcular la participació indirecta de la primera sobre les altres societats, s'han de multiplicar, respectivament, els percentatges de participació en el capital social, de manera que el resultat dels productes esmentats ha de ser, almenys, el 75 per cent o, almenys, el 70 per cent del capital social, si es tracta, o bé de societats les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat, o bé de societats participades, directament o indirectament, per aquestes últimes sempre que a través d'aquests s'assoleixi aquest percentatge, perquè la societat indirectament participada es pugui integrar i s'hagi d'integrar en el grup fiscal i, a més, és necessari que totes les societats intermèdies integrin el grup fiscal.

2. Si en un grup fiscal coexisteixen relacions de participació, directa i indirecta, per calcular la participació total d'una societat en una altra, directament i indirectament controlada per la primera, s'han de sumar els percentatges de participació directa i indirecta. Perquè la societat participada es pugui integrar i s'hagi d'integrar en el grup fiscal de societats, la suma esmentada ha de ser, almenys, el 75 per cent o, almenys, el 70 per cent del capital social, si es tracta, o bé de societats les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat, o bé de societats participades, directament o indirectament, per aquestes últimes sempre que a través d'aquestes s'assoleixi aquest percentatge.

3. Si hi ha relacions de participació recíproca, circular o complexa, s'ha de provar, si s'escau, amb dades objectives la participació, almenys, del 75 per cent del capital social o, almenys, del 70 per cent del capital social, si es tracta, o bé de societats les accions de les quals estiguin admeses a negociació en un mercat regulat, o bé de societats participades, directament o indirectament, per aquestes últimes sempre que a través d'aquestes s'assoleixi aquest percentatge.»

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», si bé té efectes des del dia 1 de gener de 2010, amb les excepcions següents:

- a) Els apartats sis, set i vuit de l'article segon i l'article vuitè tenen efectes des del dia d'entrada en vigor d'aquesta Llei.
- b) L'article tercer té efectes des del dia 1 d'abril de 2010.
- c) L'article cinquè és aplicable als períodes impositius que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2009.
- d) L'article setè és aplicable des de l'1 de gener de 2009.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 1 de març de 2010.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO